

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

Utredning om möjliga
evenemangsområden i Vasa

Inledning

Utredningens bakgrund och mål

I arbetet undersöks utomhusområden som eventuellt skulle lämpa sig för ordnandet av evenemang. Utredningen har gjorts som en bakgrundsutredning för detaljplan ak1123 Sandö och Inre Hamnen, på uppdrag av Vasa stads planläggning. Utredningen har gjorts av landskapsarkitektpraktikant Fiia Kitinoja.

Inre hamnens område är ett av de mest representativa områdena i Vasa centrum och där har verksamhet av många olika slag ordnats. Det mest storskaliga evenemanget är troligtvis musikfestivalen Vaasa Festival, som redan i många år har arrangerats på samma område. Festivalarrangemangen förutsätter tung utrustning och fordon på området samt lockar en mångtusenhövdad publik till platsen.

Parkerna på festivalområdet är kulturhistoriskt betydelsefulla. En del av träden är över 100 år gamla och således speciellt känsliga för eventuella miljöbelastningar som evenemanget medför. Genom området går även ett industrijärnvägsspår till Vasklot och man har granskat om spåret ska börja användas i större omfattning.

Det var dessa observationer som ledde fram till ett behov av utredning. Syftet med arbetet är att granska hurdana miljökonsekvenser ett evenemang av Vaasa Festivals storleksklass kan ha för parkerna i Inre hamnen och om det i Vasa stads område finns andra alternativ till liknande eller annorlunda evenemang.

Utredningens uppbyggnad

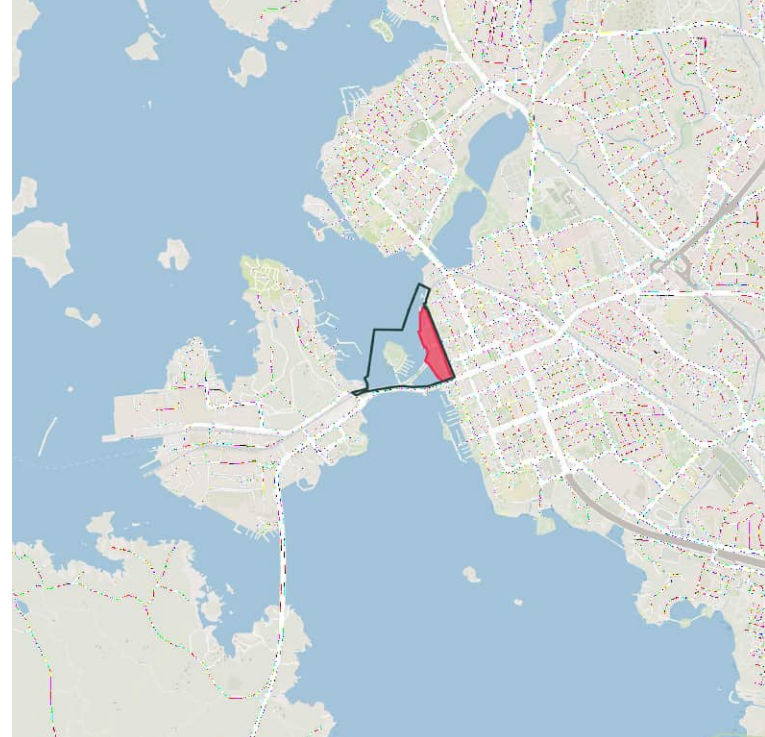
Utredningen är uppdelad i tre delar. Den första delen behandlar utgångspunkterna för utredningen samt allmänt observationer som planeringen av evenemangsområdena förutsätter. Denna del presenterar också kort olika typer av evenemang samt sådant som behöver uppmärksammas om dem i planeringen. I delen presenteras även jämförelseobjekt i Finland, i vilka jämförbara festivalområden granskas samt dessas goda och dåliga sidor.

I den andra delen ligger fokus på att analysera Inre hamnen och Hovrättsparkens närhistoria samt dessa platser som ett evenemangsområde. Syftet med denna del är att ge en kontext och grund för följande del som jämför olika alternativa lägen. Denna del redogör för hurdan grund man har blivit van vid samt de framtida lägenas eventuella behov. I delen redogörs även för Inre hamnens framtid och eventuella hinder för framtida evenemang.

Den sista delen är koncentrerad på en analys och en jämförelse av alternativa platser. Utgående från analysen har för varje område presenterats en potentiell områdeskarta för musikfestivalen, och som underlag har man använt sig av tidigare festivaler som ordnats i Inre hamnen. Det som bör uppmärksammas är att den plan som presenteras är mycket grov och endast riktgivande. Om det i framtiden ordnas några evenemang på något område, bör för dessa utarbetas egna detaljerade planer utifrån ett nödvändigt grundläggande arbete.

Till sist efter jämförelsen av alternativen sammanställer man i utredningens sammandrag de huvudsakliga punkterna i jämförelsen och hela utredningen samt ger rekommendationer med tanke på kommande evenemang och platser för dem.

Ak1123 Sandö & Inre hamnen-detaljplaneavgränsning samt områdesavgränsning för det årliga evenemanget Vaasa Festival (område som besökarna kan använda/ingärdat område)

Innehållsförteckning

1. Utgångspunkter	4	3. Alternativa evenemangsområden	22
1.1. Publikevenemang	4	3.1. Inre hamnen & Sandö	23
1.1.1. Definition och indelning	4	3.2. Metviksparken	25
1.1.2. Ordning av evenemang	5	3.3. Vasklots centrum	27
1.1.3. Miljökonsekvenser	9	3.4. Sandvikens strand	29
1.2. Musikfestivaler i Vasa	11	3.5. Sandvikens stadion	32
1.3. Jämförelseobjekt	12	3.6. Universitetsstranden	34
2. Inre hamnen	14	3.7. Vasklots udde	36
2.1. Basuppgifter	14	3.8. Smulterö	38
2.2. Inre hamnen som festivalområde	15	4. Slutsatser	40
2.3. Grönområdenas hållbarhet	17	4.1. Sammanfattning	41
2.4. Ökad spårtrafik	18		
2.5. Miljökonsekvenser	19		

1. Utgångspunkter

Den första delen av utredningen undersöker stora publikevenemang i allmänhet, arrangerandet av dem samt eventuella konsekvenser för det omgivande stadslandskapet. Till arrangerandet av evenemang hör att analysera och sammanjämka många olika faktorer, och det är viktigt att förstå hela processen för att framgångsrikt kunna analysera olika områden som ställen för publikevenemang av olika storlek.

Uppgifterna i denna del fungerar som grund en senare jämförelse av eventuella evenemangsområden. Således koncentreras uppgifterna särskilt på den roll stället har med tanke på evenemangen samt på deras ömsesidig växelverkan.

1.1. Publikevenemang

1.1.1. Definition och indelning

Evenemang är planerade möten eller tillställningar som för samman människor för olika syften. De kan omfatta en brokig mångfald av situationer, allt från små privata fester till stora publikevenemang och kulturfestivaler. Donald Getz (2007) karakteriserar att ett planerat evenemang alltid är unikt. Även om samma evenemang formellt skulle upprepas exempelvis varje år, är förhållandena och andra egenskaper i anslutning till det olika varje gång det ordnas. Därför är det omöjligt att erfarenheten av evenemanget är helt samma. Evenemangen har även en tydlig början och ett tydligt slut och deras karaktär är i grund och botten social.¹ Ett publikevenemang eller en publikutställning är per definition ett evenemang som är öppet för vem som helst, antingen avgiftsfritt eller genom köp av en inträdesbiljett, och deltagandet förutsätter inte någon särskild inbjudan eller medlemskap i någon sammanslutning. Det är inte alltid helt lätt att särskilja dem eftersom exempelvis allmänna möten, dvs. demonstrationer, inte räknas till publikutställningar.²

Publikevenemangen kan delas in i olika klasser, bl.a. enligt ändamål, dimension och tema. Klassificeringen är inte alltid enkel, och många evenemang innehåller element från olika teman och kategorier. Till höger räknas olika slags publikevenemang upp enligt deras tema. Evenemangen kan också delas in enligt dimension, vilket är till nytta särskilt när man funderar på deras miljökonsekvenser. Ju större evenemang, desto mer påverkar det också miljön.

¹ Getz, 2007

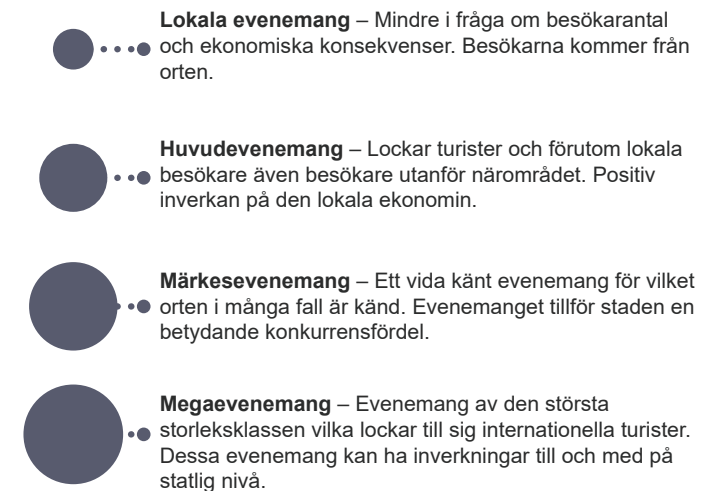
² Poliisi, 2023

³ Hahtola & Äjjälä, 2015

Indelning enligt teman

Indelning enligt storlek³

1.1.2. Ordning av evenemang

Att ordna ett evenemang förutsätter alltid samarbete med den ort som fungerar som evenemangsplats. På de olika städernas webbplatser finns ofta anvisningar för evenemangsarrangörerna som gäller hur olika publikenvenemang ska genomföras och som baserar sig på såväl finsk lagstiftning som även lokala förfaranden. För att staden ska kunna säkerställa att evenemangen genomförs på ett säkert sätt och utan oskälig belastning eller skada för miljön eller för annat leverne, innehåller processen många olika tillstånd och ansökningar som arrangören i god tid ska skaffa under planeringen. Tillståndsansökningarna förutsätter av evenemangsarrangörerna att de redogör för vilka olika konsekvenser evenemanget medför och att de uppskattar deras omfattning. Ofta är det så att ju större deltagarantal som väntas till evenemanget, desto större konsekvenser har det. Därför är även tillståndsprocessen ofta mer komplicerad.

Tillståndsinspektören bedömer om den föreslagna evenemangsplatsen tål de konsekvenser som beskrivs i ansökan samt sätter de gränsvärden inom vilka evenemangsarrangören ska agera. Platsen har således

redan administrativt sett en stor inverkan på ordnandet av evenemanget. Att välja rätt plats är också viktigt med tanke på att evenemanget ska lyckas, eftersom det är förenat med många egenskaper som det är omöjligt att ändra på ens med bottenlösa tillgångar eller en genomgripande planering.

Val av evenemangsplats

Valet av plats för evenemanget är ett av de viktigaste besluten som påverkar hur lyckat evenemanget blir. Ett rätt valt läge kan göra evenemanget attraktivare, underlätta för deltagarna att ta sig till platsen och öka den allmänna synligheten. I valet av läge bör man beakta många faktorer, bl.a. målgruppen, de logistiska behoven, budgeten och evenemangets karaktär. Platsen behöver kunna hantera den beräknade publikmängden på evenemanget på ett säkert sätt samt möjliggöra den infrastruktur som behövs. Eftersom ordnandet av ett evenemang hör samman med många olika delfaktorer är det ofta svårt, om inte omöjligt, att hitta ett perfekt läge som erbjuder idealiska vyer och annat nödvändigt som inte har andra negativa miljöfaktorer. Att välja läge är därför ofta en balansgång mellan positiva och negativa konsekvenser.

Eftersom evenemangen alltid är unika, t.o.m. om evenemanget ordnas många gånger, är även behoven, budgeten och betoningen mycket olika. Det här gör det svårt att bedöma hur olika utomhusområden lämpar sig för evenemang. Ett läge kan vara helt fel för ett visst evenemang, men kan vara helt perfekt för ett annat slags evenemang med olika behov och konsekvenser för omgivningen. Det finns knappast något färdigt redskap på allmän nivå för att analysera och jämföra olika platser, framför allt inget sådant som gäller uttryckligen utomhusområden. I denna del presenteras den ram som används i utredningen för att bedöma områdena och de olika egenskaper som bör granskas i områdesanalysen.

Foto: Mikael Matikainen, 2019

Olika tillstånd för ordnandet av evenemang⁴

- Anmälan om offentlig tillställning
- Användningstillstånd för gata eller annat allmänt område samt reklam- och försäljningsställan
- Säkerhets- och räddningsplan
- Säkerhetsdokument
- Avfallshanteringsplan
- Bulleranmälan
- Musikanvändningstillstånd
- Tillstånd till försäljning och servering av livsmedel
- Serveringstillstånd och anmälan om servering av alkoholdrycker
- Tillstånd till försäljning av tobaksprodukter
- Tillstånd att ordna evenemang på vägområde som upprätthålls av staten
- Tillstånd till inspelning på gata (tv-inspelning eller motsvarande)
- Rallytävlingar och tillstånd för avstängning av väg
- Tillstånd enligt terrängtrafiklagen till tävlingar och träningar
- Tillstånd till tävlingar och träningar enligt sjötrafiklagen
- Anmälan om allmän sammankomst
- Varulotteritillstånd
- Information till olika parter om evenemanget
- Anmälan om fyrverkeriuppvissning
- Anmälan om användning av laseranordningar vid offentlig tillställning
- Inrättande av tillfälligt campingområde

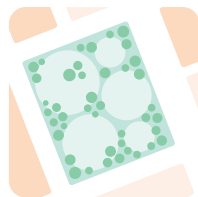
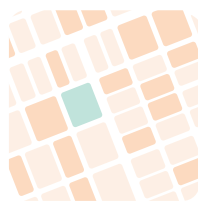
⁴ Vaasan kaupunki, 2023

Förfarandena i anslutning till tillstånd och anmälningar utvecklas i samband med andra processer, så det är alltid bra att kontrollera de senaste anvisningarna av den instans som behandlar ärendet.

Evenemangsplatsens egenskaper

Getz⁵ nämner tre huvudsakliga egenskaper för en evenemangsplats som man bör fundera på i planeringens inledande skede: **läget, särdragen** samt **den socio-kulturella kontexten**. Dessa egenskaper är bundna till den valda platsen och kan realistiskt sett inte ändras. Det är i allmänhet möjligt att påverka de infrastruktur- och förvaltningssystem som evenemanget förutsätter (beroende på evenemangets och den valda platsens sammanhang), visserligen medför eventuella ändringar ofta större evenemangskostnader. Ingen av egenskaperna utesluter möjligheten att ordna evenemanget på en viss plats, och det därför upp till evenemangsarrangören var gränsen går för det möjliga och det omöjliga.

I denna utredning används som grund Getz klassificering, visserligen något ändrad så att den lämpar sig för detta arbetes syften. Kategorierna är **läge, plats och utrymmen** samt **användarerfarenhet**.

Läget gäller platsens närbarhet samt kontexten och placeringen som en del av den kringliggande stadsstrukturen. När man granskar läget kartlägger man den infrastruktur som finns att tillgå för platsen när det gäller såväl tjänster, rörlighet som även teknisk försörjning. Dessutom granskas platsens närområden med beaktande av deras känslighet för miljöstörningar som evenemang kan medföra.

Granskningen av **plats och utrymmen** koncentreras till att man analyserar själva det avgränsade området och dess fysiska egenskaper. Förutom den totala ytan är syftet med analysen att dela in de granskade platserna i utrymmen som ingår i dem. Syftet är även att granska deras ytor för att kunna ge en bättre bild av den mängd människor som platsen tillåter för evenemang.

Användarerfarenheten koncentrerar sig på platsens immateriella faktorer. Landskaps- och sociokulturella faktorer påverkar besökarens välbefinnande under evenemanget. För att evenemanget ska bli så lyckat som möjligt är det bra att arrangören är medveten om egenskaperna hos den valda evenemangsplatsen i relation till användar-

Foto: Jaakko Salo, 2006

Plats versus utrymme

I denna utredning används termen plats för att beskriva ett utomhusområde som är avgränsat för en bestämd verksamhet och som ofta består av en eller flera tomter. Till de viktigaste hörnstenarna i landskaps- och grönområdesplanering är indelningen av planeringsområdet (eller i detta sammanhang platsen) i mindre områden eller utrymmen. I byggnadsplaneringen är specificeringen av utrymmena ofta tydligare, och fasta väggar delar in byggnaden i rum som vardera har ett visst användningsändamål. Beroende på skalan är det ändå möjligt att dela in även inomhusutrymmena i separata utrymmen inne i rummet med användande av olika slags vertikala element, t.ex. möbler eller skärmar, vilket innebär att utrymmena är i större växelverkan med varandra och att gränserna mellan dem är mjukare.

För utomhusområden används på engelska ofta termen open space (öppet utrymme), och gränserna för också stängda utomhusutrymmen är åtminstone på någon nivå öppna eller mjuka. I landskapsplaneringen sker indelningen av utrymmena genom manipulering av elementen på nivåerna 'mark', 'vägg' eller 'himmel'. Utrymmets skala i relation till människan påverkar erfarenheten för den som använder utrymmet samt vilka funktioner det är möjligt att använda det för.

⁵ Getz, 2007

⁶ Dee, 2001

Verksamhetsklassificering av evenemangen

Evenemangets karaktär och verksamhet påverkar hurdana krav på ramar evenemanget ställer på sin omgivning. Getz presenterar fem allmänna underlag (setting) enligt vilka varje evenemang kan klassificeras på basis av evenemangsverksamheten. Evenemangen kan samtidigt också passa in i flera kategorier. Dessa underlag är samling (assembly), procession (procession), linjär-nodal, utställning/marknad (exhibition/sales) och öppet utrymme (open space). Evenemang som rör sig från ett ställe till ett annat (procession, linjär-nodal) står utanför denna utredning. De tre återstående underlagen (samling, utställning/marknad, öppet utrymme) har mycket gemensamt och många statiska evenemang lämpar sig för alla dessa, mer eller mindre.

Evenemangsområdets dimensionering och kapacitet

Bruttoytan = den totala ytan i kvadrat.

Nettoytan = konstruktioner som har minskats från bruttoytan, scenområden och utrymmen för betjäning, dvs. område som publiken kan använda.

Åskådarområde = endast områden med sikt och hörbarhet till scenen.

Den publikmängd som väntas bör kunna vistas på området tillräckligt rymligt. Grovt beräknat ska på det egentliga åskådarområdet finnas ett utrymme på **1–2 m² per person** samt tillräckligt med fritt utrymme omkring för att man ska kunna avlägsna sig. Det måste vara möjligt att tömma området på 5–10 minuter. Det måste vara möjligt för räddningsfordon att komma på ett avstånd av 50 m från olycksobjektet, därför behöver räddningsvägarna vara minst 4 m breda och klara av en vikt på minst 16 ton.⁷

⁷ Parikka, 2018

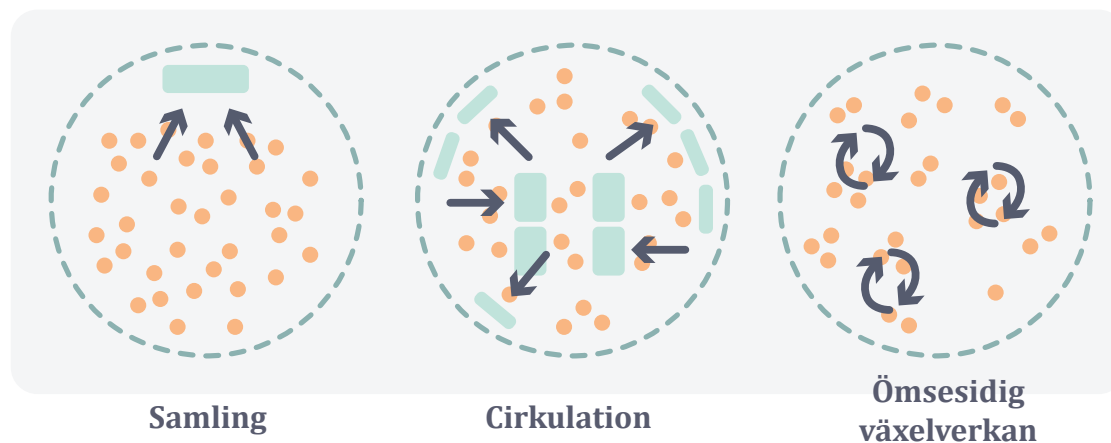
* Ingår inte i utredningens granskning.

Utrymmen och funktioner

Evenemangsplatsen och dess indelning i olika utrymmen, antingen befintliga eller sådana som har skapats för evenemanget, definierar således evenemangets funktion. Dimensionen för de utrymmen som behövs för evenemangets funktioner definierar även evenemangets dimension. I början av kapitlet presenterades två olika sätt att dela in evenemang, antingen enligt tema eller omfattning. Men kategoriernas interna funktioner och behov i fråga om platsen, vilka där framförs, är totalt olika beroende på evenemang. Därför koncentrerar man sig i denna utredning på evenemangens funktioner och delar in dem i fyra klasser. Klassificeringen baserar sig på de underlag som Getz redogör för men anpassas till att lämpa sig för syftena med detta arbete.

Samling överensstämmer i stor utsträckning med Getz definition enligt vilken en mängd människor samlas på samma område för att uppleva något samtidigt. Dimensionen har ändå ingen betydelse, och i denna utredning räknas även små uppträdanden som samlingar. Utrymmena kan på så sätt granskas på ett mer ändamålsenligt sätt, för även om utrymmet skulle vara rätt så slutet och därför inte lämpa sig för en konsert av stor klass, kan det där vara möjligt att ordna ett uppträdande för en mindre publik. Den definierande faktorn är att **växlerverkan inom verksamheten sker mellan besökaren och programmet i ett statiskt utrymme.**

Klassificering av verksamheten

Cirkulation skiljer sig från samlingar särskilt när det gäller rörligheten. Växlerverkan sker fortfarande mellan besökaren och programmet (eller försäljare, installationer m.m.), men växlerverkans varaktighet i fråga om ett enskilt element i programmet är kortare och besökaren förflyttar sig från ett element till ett annat. Olika utställningar och marknader är bra exempel på detta.

Ömsesidig växlerverkan omfattar växlerverkan som sker mellan besökarna när den är huvudpunkten i verksamheten. Exempelvis picknicker, olika slags talkon och initiativ är bra exempel på evenemang där den ömsesidiga växlerverkan utgör den huvudsakliga verksamheten och är själva evenemangsprogrammet när arrangören erbjuder lämpliga ramar för detta. Att tillhandahålla lämpliga utrymmen för ömsesidig växlerverkan är viktigt särskilt i fråga om långvariga evenemang som pågår hela dagen, eftersom besökaren sällan är intresserad av att följa evenemangsprogrammet hela tiden.

Förflyttning* innebär verksamhet där rörligheten i sig är själva huvudpunkten i verksamheten. Sådana evenemang är exempelvis parader, processioner eller löpevenemang. I utredningen lämnas denna verksamhetsklass utanför ämnesavgränsningen och fokus läggs på funktioner som sker inom *en* plats.

Musikfestivaler, som är i fokus för denna utredning när det gäller evenemang, behöver utrymmen som möjliggör var och en av de tre tidigare nämnda verksamhetsklasserna (samling, cirkulation, ömsesidig växelverkan). En del av evenemangsplatsen ska vara ett öppet utrymme där besökarna kan samlas för att följa med uppträdanden, mat- och dryckesstånd där de kan få något att äta och dricka och understöda evenemanget ekonomiskt samt mindre områden där de kan vila sig och umgås. Festivalerna skiljer sig från enskilda utomhuskonserter särskilt när det gäller evenemangets varaktighet, och festivalomgivningen bör ofta vara trivsammare än på en utomhuskonsert där man vistas endast några timmar i stället för en hel dag eller flera dagar.

Infrastruktur

Beroende på evenemangets karaktär och storlek kan den infrastruktur som behövs variera rentav mycket, vilket innebär att de detaljerade behoven måste bedömas från fall till fall. Konstruktioner och byggnader som finns på platsen kan utnyttjas under evenemanget och arrangören sparar således i byggnads- och transportkostnader. Samtidigt minimeras de miljölägenheter som tillfälliga konstruktioner medför.

Förutom konstruktionerna ska även annan nödvändig infrastruktur kartläggas. Dricksvatten för både besökarna och de som arbetar med evenemanget ska finnas tillgängligt och det ska också finnas vatten för nödvändig städning. Ju närmare stadens vattenledningsnät evenemangsplatsen är, desto enklare och förmånligare är det även för arrangören med anslutningar till det. Man måste även se till att ordna avfallshantering, såväl under som efter festivalen.

Åtkomlighet

Evenemangsarrangören ska planera hur besökarna kommer sig till evenemanget. När det gäller åtkomlighet är ett centralt läge i staden det mest idealiska, eftersom det då är enkelt för besökarna att komma sig till evenemanget från olika platser i regionen. Då behöver man nödvändigtvis inte heller reservera en separat parkering för besökarna. Ifall en stor del av besökarna använder kollektivtrafik, är även den störande inverkan på den allmänna trafiken liten. Förutom besökarnas trafik till och från evenemanget bör man dock även beakta evenemangsarrangörernas trafik till evenemangsområdet. Transportfordon måste också obehindrat kunna komma in på området utan att orsaka skada för den övriga omgivningen.

Foto: Mikael Matikainen, 2019

1.1.3. Miljökonsekvenser

Att ordna ett stort publikevenemang har många olika konsekvenser för miljön. Hur omfattande konsekvenserna är beror på många olika delfaktorer, t.ex. evenemangets karaktär, antalet besökare samt evenemangsplatsens egenskaper. Olika miljökonsekvenser är bl.a. avfall som uppkommer på evenemanget, energiförbrukning, nedskräpning, slitage på marken och växtligheten, buller och trafikproblem. Evenemangsarrangören ska genom förhandsplanering minska miljöbelastningen.

Valet av bästa möjliga läge för evenemangsplatsen inverkar mer på vissa av miljökonsekvensernas delområden, t.ex. slitage på mark och växtlighet, buller och trafikstörningar medan betydelsen av avfall, skräp och energiförbrukning till stora delar hänför sig till festivalverksamheten och de nödvändiga arrangemangen. I denna utredning koncentrerar ligger fokus på de nämnda miljökonsekvenserna, som är bundna till evenemangsplatsen, samt på en minimering av dem.

Marken och växtligheten

För att man ska kunna skapa en behaglig festivalupplevelse förutsätter evenemanget många olika slags konstruktioner, t.ex. scener, stånd, toaletter och mycket annat. En yta med beläggning lämpar sig bäst som underlag för olika konstruktioner eftersom den klarar av slitage bättre än t.ex. en gräsmatta. Att låta grönområden ingå i festivalområdena ökar ändå märkbart besökarnas trivsel, och avsaknaden av grönområden är en av de största faktorer som begränsar planeringen⁸. På grund av omgivningens egenskaper kan en del av grönområdena vara känsligare för belastning än andra.

Helsingfors stad⁹ offentliggjorde år 2002 anvisningar om miljövillkor för publikevenemang, där det redogörs för hur arrangörer av publikevenemang kan minimera miljökonsekvenserna. En del av anvisningarna beskriver villkoren för en sådan användning av grönområdena som bidrar till att minska belastningen på dem. Till villkoren hör bl.a:

Stånd och tält ska i första hand placeras på hårda ytor, om de placeras på gräsmattor ska man se till att publiken rör sig längs gångarna.

Underlag till tält och stånd som placeras på gräsmattor ska skyddas med presenning, skyddsskiva eller motsvarande.

Publiken tillåts gå på gräsmattorna endast om det finns en separat överenskommelse om detta.

Vid kortvariga evenemang (max. 2 dagar) ska gräsmattorna strax framför försäljningsstället skyddas med skivor, presenningar, mattor etc.

Vid långvarigare evenemang (2–7 dagar) ska gräsmattorna vid publikgångarna skyddas med skyddsskivor.

Vid evenemang som pågår i mer än en vecka får stånd eller tält inte placeras ut på gräsmattorna och publiken får inte dirigeras dit.

När konstruktioner uppförs är det inte tillåtet köra på gräsmattorna med fordon och maskiner, det är tillåtet endast med monterade skyddsskivor (t.ex. 22 mm filmfaner). Även hårda ytor ska vid behov skyddas eller förstärkas.

Fordon och maskiner får röra sig endast på hårda ytor. Det är förbjudet att parkera i parken/på festplanen.

Arrendering berättigar inte till grävarbeten.

Träd, gräsmattor, buskar, blomgrupper och annan växtlighet får inte skadas. Vid behov ska växtligheten skyddas med stängsel.

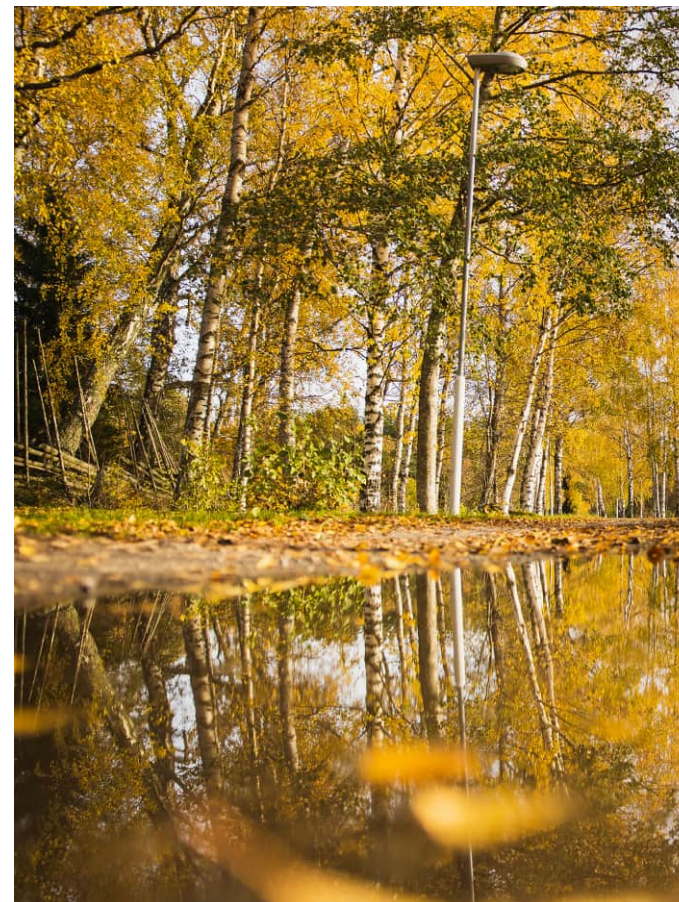

Foto: Christoffer Björklund, 2020

Inom Vasa stad noteras också, när det gäller godkännandet av tillstånd att använda allmänna områden, att evenemangsarrangören har ansvar för att se till att grönområden och växtlighet inte skadas. Några närmare anvisningar om detta finns ändå inte, t.ex. om parkeringen av fordon på gräsområden.

⁸ Parikka, 2018

⁹ Helsingin kaupunki, 2002

Buller

När man ordnar musikfestivaler och utomhuskonserter är en av de största utmaningarna att hålla bullernivåerna på en måttfull nivå. Enligt 118 § i miljöskyddslagen (527/2014) ska verksamhetsutövaren till den kommunala miljövårdsmyndigheten göra en elektronisk anmälan om åtgärder och händelser som orsakar tillfälligt buller eller skakningar. Kommunens eller NTM-centralens tillsynsmyndighet granskar anmälan och fattar beslut med anledning av den. Myndigheten kan också vid behov meddela föreskrifter om hur verksamheten ska ordnas och om tillsynen. Verksamheten får inledas tidigast 30 dygn efter att anmälan har gjorts, om inte något annat nämns i de kommunala miljöskydds-föreskrifterna.

Vasas miljöskydds-föreskrifter, som ingår i stadsfullmäktiges beslut 4.9.2006 § 23.5, innehåller bestämmelser om förhindrande av buller vid musikevenemang. Enligt paragrafen ska verksamhetsutövaren informera de invånare, vård- och läroanstalter i evenemangets bullerinfluensområde samt andra objekt vilka kan föranledas störning eller olägenhet. Användning av ljudförstärkare och ljudanläggningar utomhus kl. 7–22 är tillåten utan någon separat förhandsanmälan på bestämda områden i samband med sedvanliga och tillfälliga evenemang i anslutning till områdenas verksamhet. Sådana områden är:

Idrottsplatser och -områden
Salutorget
Brändö torg
Kaserntorget
Inre hamnen
Fiskstranden
Vasklots evenemangsområde
Sandös scen och andra motsvarande platser avsedda för uppträdande.

Evenemangsarrangörerna bör vara medvetna om den miljöpåverkan bullret från deras verksamhet medför.

Enligt 25 § är kontinuerligt bruk av ljudförstärkare och ljudanläggningar utomhus nattetid kl. 22–7 och dagtid i närheten av sjukhus, ålderdomshem, daghem eller annan motsvarande vårdanstalt eller speciellt störningskänsligt objekt förbjudet. Anordnare av offentliga tillställningar och andra tillfälliga evenemang ska se till att ljudförstärkarna har reglerats och ljudanläggningarna har riktats samt placerats så att det buller som föranleds av deras användning stör grannskapet så litet som möjligt.

I buller-anmälan ska verksamhetsutövaren meddela, förutom evenemangets grundläggande uppgifter, även verksamhetens varaktighet med klockslag, bullernivån på ett 10 meters avstånd, objekt som kan störas, deras avstånd från evenemangsplatsen samt bullerpåverkan i decibel för de objekt som kan störas. I anmälan bör också redogöras för bullerbekämpningsåtgärderna och uppföljningen av bullersituationen. Avslutningsvis ska arrangören redogöra för hur man informerar dem som bor i närheten samt omfattningen av detta informationsområde.

Trafik

Det sätt på vilket festivalpubliken anländer till och avlägsnar sig från platsen ska planeras så att det är enkelt och tryggt. Det får inte heller oskäligt störa det övriga livet i omgivningen. För evenemanget ska en trafikplan göras upp där det beaktas vad och hur mycket som transporteras före, under och efter festivalen. För eventuella tillfälliga trafikarrangemang behövs ett tillstånd av stadsmiljösektorn. Det bör finnas tillräckligt med utrymme i närheten av ingångs- och utgångsportarna, och i anslutning till dem får inte andra funktioner eller tjänster placeras som kan medföra trängsel.

Ofta beror det på evenemangets läge och karaktär om en del av besökarna anländer till platsen med egna bilar. Om så är fallet bör arrangören noggrant planera bilarnas rutter och parkeringsområden. I synnerhet för sommarevenemang som ordnas på helgerna kan det löna sig att ta reda på om parkeringsplatserna vid offentliga inrättningar och skolor kan användas under evenemanget. Tillgängliga parkeringsplatser bör också beaktas och reserveras så nära evenemangsområdet som möjligt i en jämn terräng. Det är i allmänhet omöjligt att komma till evenemang i centrum eller till extra stora evenemang med egen bil, men parkering behövs vanligtvis åtminstone för bilar i anslutning till ordnandet av arrangemanget.

Om evenemanget förutsätter att en gata, ett parkeringsområde eller annat allmänt område stängs av helt eller delvis samt på grund av det tillfälliga trafikarrangemang, ska tillstånd till användning av allmänt område sökas hos Vasa stads kommunteknik. Tillstånd ska sökas minst 14–21 dygn innan gatan stängs av. Som bilaga till ansökan ska en plan över tillfälliga trafikarrangemang lämnas in. Evenemangsarrangören svarar för att arrangemangen löper smidigt och har ansvaret för att ordna trafikreglering och behövliga trafikmärken.

Foto: Mikael Matikainen, 2018

1.2. Musikfestivaler i Vasa

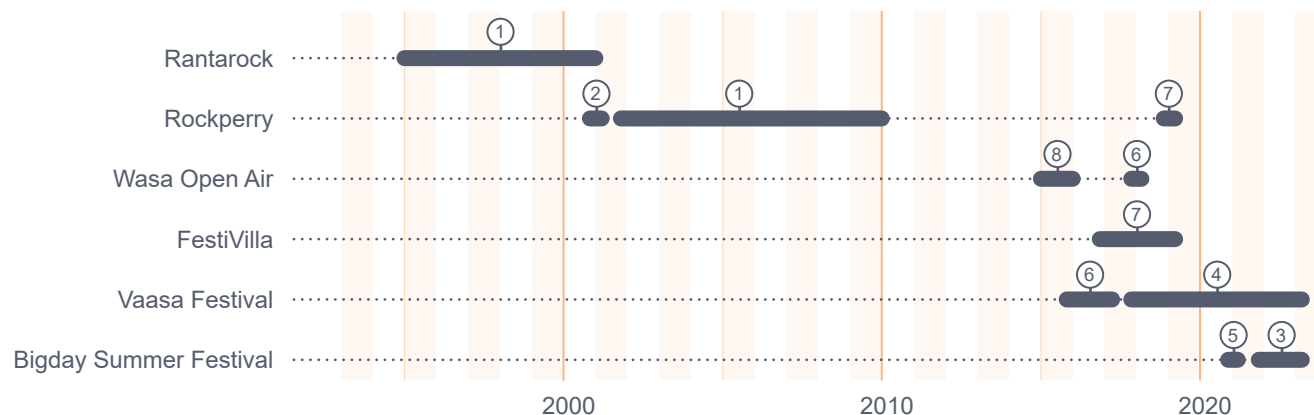
I Vasa har många musikfestivaler ordnats under olika decennier. **Rantarock** var en tre dagar lång festival som fick sin början i Virdois år 1984. Festivalen flyttades till Vasklot i Vasa år 1995 och upphörde år 2001. Fokus på festivalen låg på maskinell dansmusik/eurodance, och lockade som bäst rentav 40 000 besökare¹⁰.

Rockperry var ett tvådagarsevenemang som fick sin början i Laihela år 2000 och som flyttades till Vasa år 2001. År 2007 nådde den sin kulmen med 31 000 besökare¹¹. Rockperry gjorde comeback som Rockperry Reload under en dag år 2019, men de planerade evenemangen år 2020 och 2021 inahberades till följd av coronapandemin.

Wasa Open Air ordnades i Vasa år 2015, 2016 och 2018. Till en början pågick den på Karlsplanen under två dagar, men ändrades år 2016 till att pågå under en dag och hölls då på Sandvikens stadion. FestiVilla var ett tvådagarsevenemang som hölls i Sandviksparken och Villans omgivning år 2017–2019. En fortsättning planerades för år 2020 men inahberades dock på grund av coronapandemin.

Vaasa Festival är ett tre dagar långt musikevenemang som har ordnats i Inre hamnen i Vasa sedan år 2016. År 2023 lockade evenemanget ca 21 000 besökare¹², och av de festivaler som fortfarande ordnas i Vasa är denna den största och den som har fortsatt längst. Festivalen ordnades framgångsrikt även år 2020 och 2021 under coronapandemin, och avsikten är att ordna den på nytt sommaren 2024. **Bigday Summer Festival** ordnades år 2021–2023 och planeras fortsätta också år 2024. Evenemanget som har flyttats från Kaserntorget till Universitetsstranden lockade år 2022 ca 6 500 besökare under två dagar¹³.

I Vasa har även ordnats några mindre festivaler på Sandö, t.ex. **Vaasa Water Carnival**, **Pienet festarit preerialla**, **Hippiknik**, **Waasa Pop Festival** och **HietskuRock**.¹⁴

1.3. Jämförelseobjekt

Pori Jazz - Skrivarholmen, Björneborg

Avstånd från järnvägsstationen: 1,9 km

Områdets storlek: 135 000 m²

Antal besökare/kapacitet: 35 000 besökare/dag

Andra evenemang som ordnas på stället: Porispere, Iskelmäfestivaali och många andra mindre evenemang

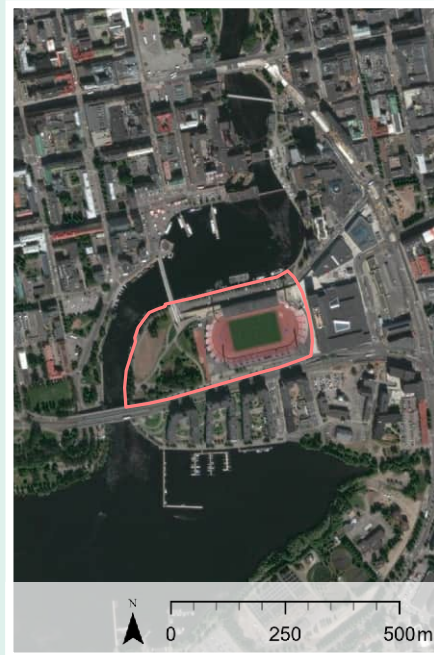
Ruisrock - Runsala, Åbo

Avstånd från järnvägsstationen: 5,7 km

Områdets storlek: 210 000 m²

Antal besökare/kapacitet: 35 000 besökare/dag

Andra evenemang som ordnas på stället: Huvudsakligen evenemang i anslutning till idrott och friluftsliv, t.ex. Runsalaloppet.

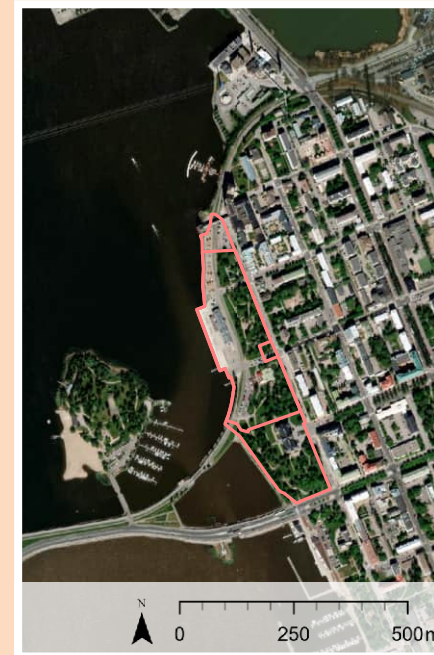
Blockfest - Ratinanniemi, Tammerfors

Avstånd från järnvägsstationen: 0,8 km

Områdets storlek: 75 000 m²

Antal besökare/kapacitet: –

Andra evenemang som ordnas på stället: Tammerfest, Tuhdimmat tahdit och andra mindre evenemang.

Vaasa Festival – Inre hamnen, Vasa

Avstånd från järnvägsstationen: 1 km

Områdets storlek: 70 000 m²

Antal besökare/kapacitet: 10 000 besökare/dag

Andra evenemang som ordnas på stället: Mindre evenemang, bl.a. live-uppträdanden och marknader.

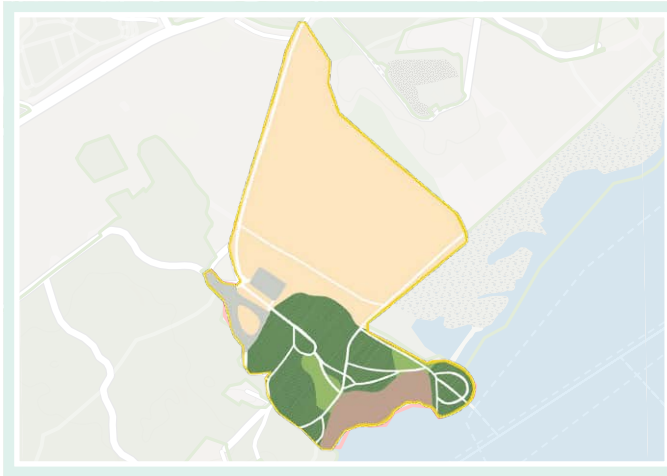

Foto: Anssi Koskinen, 2017

Foto: Turun kaupunki

Foto: Tampereen kaupunki

Foto: Visit Pori

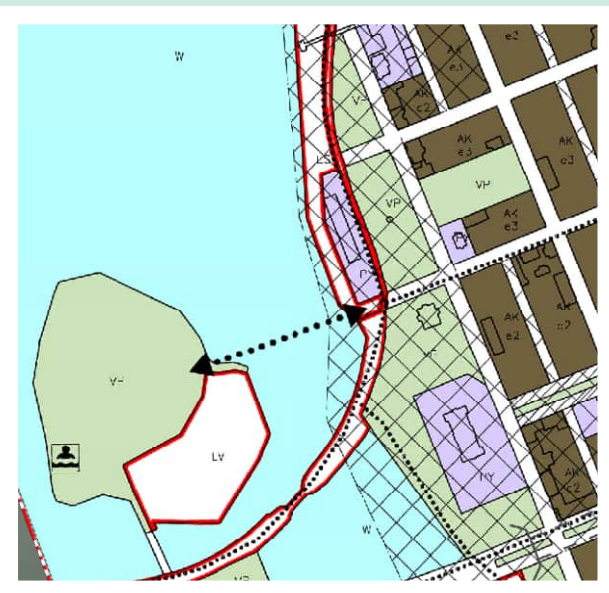
Foto: Riina Aarrekorpi, 2012

Foto: Tammerfest, 2022

2. Inre hamnen

Utredningens andra del behandlar nuläget, dvs. Inre hamnen som evenemangsområde. En del av den granskar vilka konsekvenser det nuvarande evenemanget Vaasa Festival har för miljön och utvärderar vilka följder dessa eventuellt har för staden. En del presenterar även områdets positiva inverkan med tanke på ett lyckat evenemang och eventuella åtgärder, med vilka de skadliga konsekvenserna för miljön kan lindras.

Delgeneralplanen för centrum 2040, Inre hamnen

2.1. Basuppgifter

Detaljplanen för Inre hamnen och Sandö omfattar Hamnparkens, Hovrättsparkens och Sandös viktiga grönområden. Den största delen av byggnaderna i Inre hamnen har en lång historia, av vilka den mest betydande torde vara Hovrättshuset i den södra änden. På den norra sidan av samma tomt finns en paviljong som varit restaurang sedan den byggdes. Kuntsis museum för modern konst ligger väster om Hamnparken.

Strandgatan är den enda huvudsakliga leden för biltrafik som ingår i planområdet. Biblioteksgatan och Sandögatan gör det möjligt för bilar att ta sig till parkeringsområdena vid Strampen och Kuntsi. I Inre hamnen är största delen av trafiken gång- och cykeltrafik. Huvudnätet för cykelvägar går längs Sandögatan genom Inre hamnen mot Vasklot. Cykelvägen i nord-sydlig riktning har klassificerats som landskapsled¹⁵. Bredvid leden för gång- och cykeltrafik går ett enspårigt järnvägsspår utan elektricitet som förenar Vasas järnvägsstation och hamnen i Vasklot. Det går sällan tåg på spåret, men Vasklot har planerats växa i fråga om så väl industri som boende, så behovet av en spårförbindelse ökar och tågtrafiken genom Inre hamnen kan bli livligare.

Inre hamnen ingår i sin helhet i Vasas strandparkszon som är en kulturhistoriskt viktig byggd kulturmiljö av riksintresse. Enligt delgeneralplanen ska området hållas i ändamålsenlig användning, dess omgivning och element ska bevaras och om det ändras ska man se till att dess särskilda värden bevaras.

15 Sito, 2015

- 1 Hamnparken
- 2 Hamnparken
- 3 Hovrättsparken
- 4 Kuntsi museum för modern konst
- 5 Strampen
- 6 Hovrätten
- 7 Vasklot industrispår

2.2. Inre hamnen som festivalområde

Foto: Esa Siltaloppi

Vaasa Festival har ordnats på sitt nuvarande område i Inre hamnen sedan 2018. För evenemanget byggs två tillfälliga scener på området, huvudscenen i söder på restaurangen Strampens parkeringsområde och den mindre 'havsscenen' på den öppna platsen norr om Kuntsis museum för modern konst. Arrangemanget av evenemanget har förlöpt väl och evenemangsplatsen har fått beröm för både läget och omgivningen.

Maximikapaciteten för evenemanget har på området varit 10 000 besökare/dag, vilket festivalen som bäst har nått.¹⁶

16 Vaasa Festival, 2023

Området för havsscenen

Området för huvudscenen

Ytmaterial

	Grönområde		Byggnad
	Asfalt		Terass
	Stenbeläggning		Publikområde
	Betong		Scen
	Trä		Annan konstruktion
	Grus		

2022 Grönsektorns syneförrättning efter evenemanget Vaasa Festival

Vid tiden för evenemanget 2022 regnade det mycket i augusti, vilket gjorde att marken som besökarna trampade runt på blev en blöt lera. Detta orsakade bestående skador på parkens gräsmatta, vilket kartlades vid syneförrättningen efter evenemanget. Syneförrättningen genomfördes 8.8.2022, två dagar efter att evenemanget slutat. Närvarande vid syneförrättningen var Susanna Helenelund och Leila Roininen från Kommuntekniken och Valtteri Taipalus från Nordic Live Productions.

För att parkområdet skulle få tillbaka samma skick som före evenemanget, ansågs de nödvändiga åtgärderna vara att jämna ut gräsområdena, utöka växtunderlaget, anskaffa en färdig gräsmatta, sätta den färdiga gräsmattan på plats samt välta och vattna den. Den totala priskalkylen för åtgärderna var cirka 10 000 € som var evenemangsarrangörens ansvar.

Vid syneförrättningen konstaterades det att konstruktionerna, växtligheten och växtunderlaget i de gamla, historiska parkerna inte klarar av motsvarande slitage i framtiden, med beaktande av i synnerhet de gamla träden och hur känsliga de är för markpackning och erosion. Vid syneförrättningen diskuterades det också att en svart hålmatta kunde sättas ut på områden med mycket slitage och markpackning.

Fotografier Leila Roininen, 2022, Vaasa Festival - Promemoria om terrängsynen som utfördes efter festivalen/parker

2.3. Grönområdenas hållbarhet

Trädens rotsystem

Trädens rotsystem sprider sig i regel horisontellt nära markytan på mindre än 2 meters djup, största delen av rotsystemen finns på 60 centimeters djup.

Markpackning vid rotsystemet skadar trädens rötter, eftersom tätare jord inte på samma sätt kan bevara syre eller vatten som tidigare. Markpackning kan ofta upptäckas då markvegetationen är gles.

Livlig fotgängartrafik bidrar till packning, trycket från en person är cirka 8 PSI, vilket mångdubblas när det är livligare fotgängartrafik. En vanlig personbil skapar ett tryck på cirka 30 PSI, vilket mångdubblas ju större fordon eller konstruktion det är fråga om. Redan en enda gång kan orsaka stora skador på rotsystemet, som kan kräva år eller årtionden för att läka. Gamla träd är känsliga för förändring, eftersom det tar tid för dem att anpassa sig

till en förändrad miljö. Då synliga symtom och skador framkommer kan det alltså redan vara för sent att rädda träden.¹⁷

Under festivalevenemanget går många tusen människor på parkområdet under en kort tid, och trycket som detta medför packar marken otroligt mycket. Störst skada orsakar dock evenemangsarrangörens fordon och andra maskiner som är parkerade i Hovrättsparken. Ingen skötselbedömning har gjorts i fråga om de gamla trädens nuvarande tillstånd, vilket skulle ge mer information om trädens hälsa och resiliens.

Hovrättstranden, uppskattad tidpunkt 1950-talet. Fotografi: Albin Aaltonen

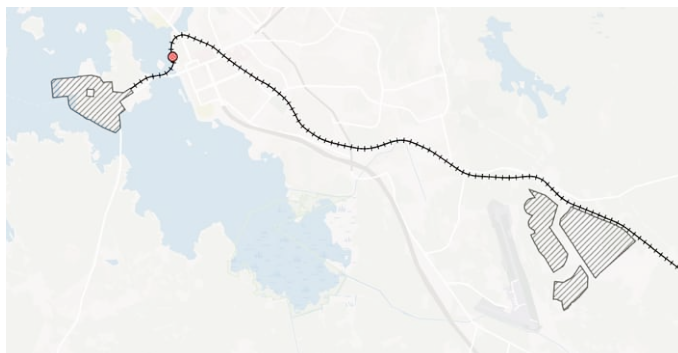
17 Dobson, 1995

Gamla och särskilt viktiga träd

Har inventerats 2002

2.4. Ökad spårtrafik

Järnvägsförbindelse mellan industriområdet i Vasklot och det planerade industriområdet i Långskogen.

Genom Inre hamnen går det i nord-sydlig riktning ett enspårigt järnvägsspår utan elektricitet. Spåret har länge använts enbart för industrin och betjänat hamnen i Vasklot och dess industriområde. I nuläget går det väldigt sällan tåg på spåret och därför har det inte medfört några olägenheter för användningen av Inre hamnen under evenemanget eller annan offentlig vistelse. Banavsnittet mellan resecentret och hamnen administreras av Trafikledsverket.

I fråga om tågspåret har det gjorts trafikutredningar om att utveckla förbindelsen i framtiden och det har sagts ha en nyckelställning med tanke på utvecklingen av hamnen. I Långskogen planeras ett industriområde som kan öka användningen av spåret i framtiden. Det har även utretts om spåret kan utvecklas för att utöka persontrafiken. I den senaste delgeneralplanen har det i Vasklot reserverats fler bostadsområden och syftet är att utveckla Vasklot till ett nytt stadsdelscentrum, vilket ökar behovet av kollektivtrafik till området i framtiden och persontrafik kunde således vara en möjlighet värd att beakta.

Om användningen av spåret ökar i framtiden enligt planerna, måste det inhägnas med tanke på säkerheten. I nuläget finns det dock inga konkreta planer på att utöka användningen, så det kommer knappast att ske under de närmaste åren. Detta måste man dock ha i åtanke när man funderar på att ordna olika evenemang i Inre hamnen i framtiden.

Industrispåret i Inre hamnen Parkeringsområdet som syns längre bort till vänster har fungerat som åskådarområde vid huvudscenen under evenemanget Vaasa Festival. Fotografi: Fiiia Kitinoja, 2023

Vasklots industrispår

Illustration av en expanderad järnvägsförbindelse för persontrafik. Källa: Vaasan raideliikenteen tarve- ja toteuttamiskelpoisselvitys 1.3.2023, Ramboll Finland Oy

2.5. Miljökonsekvenser

Trafikproblem

Buller

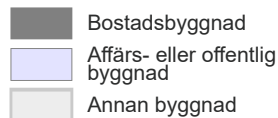
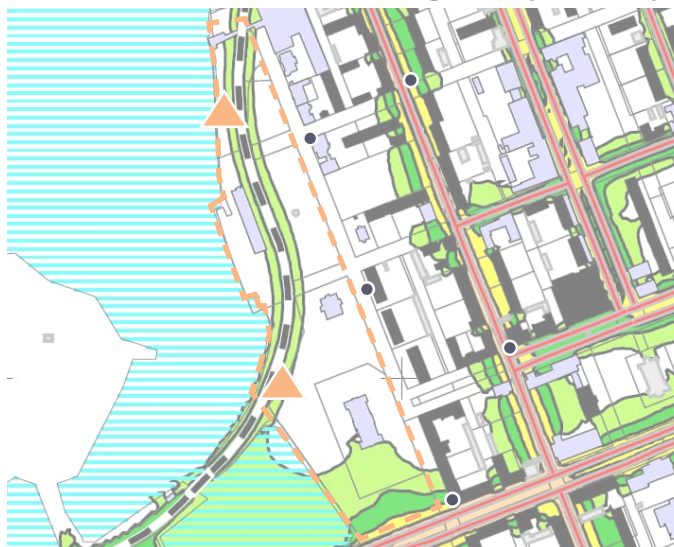
Slitage på marken och växtligheten

De största miljökonsekvenserna av evenemang i Inre hamnen är utan tvekan miljöbelastningen och andra skador på växtligheten. Det förekommer förstås också buller- och trafikstörningar under evenemang och man ska fortsätta arbeta för att minimera dem alltid då evenemang ordnas, men de har emellertid inte medfört oskäliga olägenheter. På denna och nästa sida visas några bullervärden som mätts under ett av evenemangen samt anges mätpunkter. Det gör det förhoppningsvis lättare att bedöma mängden eventuellt buller inom alternativa evenemangsområden.

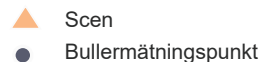
Bullernivån i centrum i vanliga fall (dagtid)¹⁸

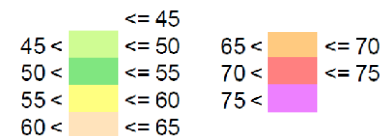
Bullernivån i centrum i vanliga fall (natttid)¹⁸

Rapport om omgivningsbuller under Vaasa Festival¹⁹

Genomsnittlig bullernivå L_{Aeq}

**A-vägd
genomsnittlig
bullernivå**
(ekvivalentnivå), L_{Aeq} , det
högsta tillåtna värdet

De allmänna riktvärdena
för buller²⁰

Dagtid (kl. 7-22)	Natttid (kl. 22 - 7)
----------------------	-------------------------

UTOMHUS

Bostadsområden, rekreationssområden i tätorter eller i deras omedelbara närhet, områden med fritidshus i tätorter samt områden avsedda för vårdinrättningar eller läroanstalter

55 dB	50 dB , **
-------	---------------

Områden med fritidshus, campingområden, rekreationssområden utanför tätorter och naturskyddsområden

45 dB	40 dB ***
-------	--------------

INOMHUS

Bostads-, patient- och inkvarteringsrum

35 dB	30 dB
-------	-------

Undervisnings- och möteslokaler

35 dB	-
-------	---

Affärs- och kontorslokaler

45 dB	-
-------	---

¹⁸ Kumpula & Kurikka-Oja, 2015

¹⁹ Mäki & Keski-Lusa, 2022

²⁰ Kumpula & Kurikka-Oja, 2015; Ympäristöministeriö, 1993

* I nya områden är riktvärdet för bullernivån natttid 45 dB.

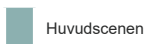
** Nattriktvärdena tillämpas inte i områden avsedda för läroanstalter.

*** Riktvärdet för natttid tillämpas inte i sådana naturskyddsområden som under natten inte allmänt används för vistelse eller naturobservationer.

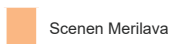
Rapport om omgivningsbuller under Vaasa Festival²¹

Omgivningsbuller mättes under evenemanget år 2022 i syfte att försäkra sig om att evenemanget höll sig inom gränserna för de bullervärden som fastställdes i bullertillståndet. På denna sida finns en sammanfattning av de mätta värdena. Dessutom anges var någonstans artisten befann sig vid tidpunkten för mätningen och var mätningarna utfördes.

Artisterna vid tidpunkten för mätningen

Huvudscenen

Scenen Merilava

Punkt 1

Strandgatan 7

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	70,6	75,4	72,4
17.00-19.00	64,1	71,2	73
	74,3	-	-
19.00-21.00	73,8	-	-
21.00-23.00	73,9	69,1	-
23.00-01.30	59,8	70,2	-

Punkt 2

Strandgatan 3b

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	63,7	69,7	65,8
17.00-19.00	70,3	62,5	68,2
	71,5	-	-
19.00-21.00	73,1	-	-
21.00-23.00	70,3	73,8	-
23.00-01.30	70,3	62,2	-

Punkt 3

Skolhusgatan 13

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	62,5	63,7	61
17.00-19.00	60,3	60	-
	61,8	-	-
21.00-23.00	-	65,3	-
23.00-01.30	52,6	57,5	-

Punkt 4

Skolhusgatan 29

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	64	64,4	63,6
17.00-19.00	63,8	61,7	-
	63,7	-	-
19.00-21.00	-	-	-
21.00-23.00	-	66,3	-
23.00-01.30	-	-	-

Punkt 5

Strandgatan

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	65,8	-	64,2
17.00-19.00	65,2	64,5	-
19.00-21.00	64,2	-	-
21.00-23.00	-	66,5	-
23.00-01.30	-	-	-

Huvudscenen

Ljudmixer

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	89,8	95,3	91,1
17.00-19.00	93,4	94,4	94,1
19.00-21.00	94	-	-
21.00-23.00	93,3	92,3	-
23.00-01.30	-	92,7	-

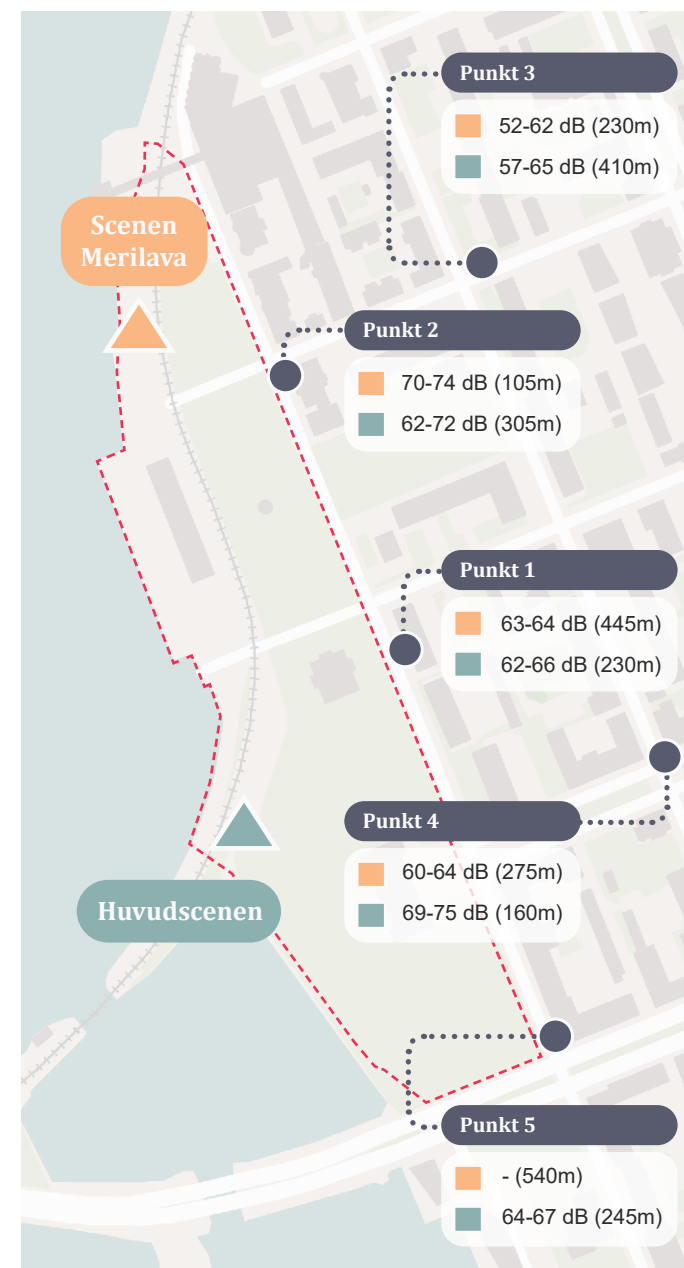
Scenen Merilava

Ljudmixer

Bullernivå (LAeq5min)

Tid	Torsdag 4.8.	Fredag 5.8.	Lördag 6.8.
15.00-17.00	-	-	-
17.00-19.00	92,6	89,7	96,6
	95,5	93,2	91,5
19.00-21.00	89,4	-	-
21.00-23.00	-	-	-
23.00-01.30	89,8	91,2	-

Mätpunkter

21 Mäki & Keski-Lusa, 2022

Mätpunkter, stadsmodell i 3D

3. Alternativa evenemangsområden

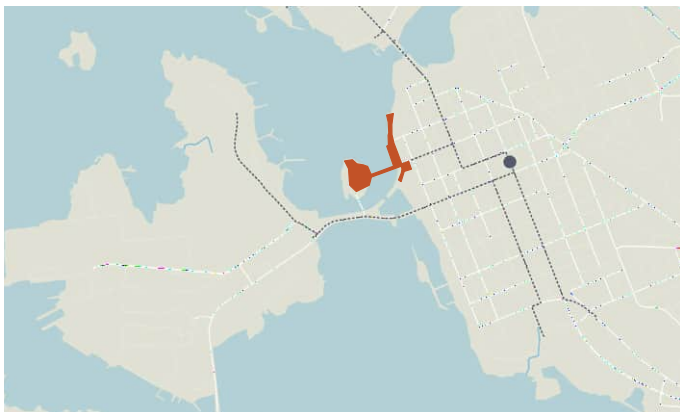
1. Inre hamnen & Sandö
2. Metviksparken
3. Vasklots centrum
4. Sandvikens strand
5. Sandvikens stadion
6. Universitetsstranden*
7. Vasklots campingområde**
8. Smulterö

Alla områden som syns på kartan är belägna på stadens mark.

* Observera att Universitetsstrandens område som sådant förmodligen är för litet för en stor festival. I en mer utförlig granskning har man föreslagit ett eventuellt tilläggsområde som är beläget på mark som ägs av en privat instans.

** Vasklots campingområde ägs av staden, men är för närvarande uthyrt.

3.1. Inre hamnen & Sandö

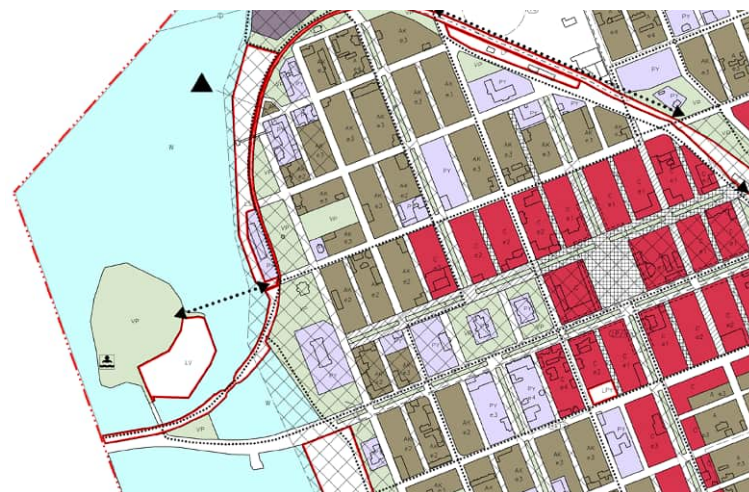
Områdets storlek: 4,83 ha

Avståndet från salutorget: ca 1 km

Möjlig användningstid: Efter att gångbron mellan Inre hamnen och Sandö blivit färdig

Den alternativa avgränsningen för festivalen skulle bidra till att skydda de kulturhistoriskt viktiga parkerna i Inre hamnens närmiljö samt deras värdefulla gamla träd genom att förhindra tillträde till grönområdena för evenemangets besökare och arrangörer. I och med den nya gångbron skulle evenemangsområdet också inkludera grönmiljö, vilket skulle förbättra trivseln jämfört med att enbart ha yta med beläggning.

Järnvägen kunde också avgränsas nästan helt från evenemangsområdet om järnvägstrafiken ökar i framtiden och den inte kan avbrytas för den tid som evenemanget pågår. Om man vill hålla kvar Strampens restaurang och terrass inom evenemangsområdet måste dock spårövergångsstället framför restaurangen finnas kvar. Huvudscenen har tidigare varit placerad nära parkeringsplatsen intill Strampen, men den nya avgränsningen skulle avsevärt minska det område som arrangörerna har till sitt förfogande, och frågan är om det i och med den nya avgränsningen skulle finnas tillräckligt med utrymme för en scen av samma mått.

Avgränsningen av granskningsområdet samt de omgivande bostadsområdena. Avståndet mellan de punktstreckade cirkelarna är ca 90 m.

En liten scen på Sandö, foto: Aarni Nikkola, 2023

Delgeneralplanen för centrum som visar den planerade gångförbindelsen mellan Sandö och Inre hamnen.

Landskap

Så som det framkom i föregående kapitel som granskade Inre hamnens område som evenemangsområde, erbjuder Inre hamnens område en idealisk landskapsvy både för trivseln på festivalen och för att sälja Vasa stads image till besökare från andra orter. En stor del av området har en hård yta med beläggning, vilket gör att det största och tyngsta materialet kan placeras på sådan yta där det gör minsta möjliga skada, särskilt i händelse av regnigt väder.

Sandö har fungerat som evenemangsplats ända sedan grundandet av nya Vasa, och erbjuder också en idealisk festivalomgivning.

Foto: Fiia Kitinoja, 2023

Sammanfattning

- + Sandö har en lång historia som en populär evenemangsplats i Vasa
- + Inre hamnen bjuder på en fantastisk miljö där det i stor utsträckning finns hårda ytor
- + Havsutsikt och kvällssol
- + På området finns service som fungerar bra ihop med evenemang

- Under festivalerna är området inte öppet för alla, vilket innebär att festivalerna begränsar användningen av ett centralt offentligt område
- En historisk och känslig miljö, särskilt i parkområdena finns många gamla träd som kan skadas
- Kräver att en ny bro byggs

3.2. Metviksparken

Områdets storlek: 9,16 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

Granskningsområdet består huvudsakligen av park. I mitten av området invid Metviksgatan finns en service-station. Det finns ett stort allmänt parkeringsområde i områdets sydvästra hörn och ett område för samhällsteknisk försörjning (ET) i enlighet med detaljplanen i områdets södra kant.

I områdets omedelbara närhet, på nordvästra sidan av Metviksgatan, finns många bostadshus (huvudsakligen i 2 och 3 våningar), offentlig service (förvaltningsbyggnad och ämbetshus samt Vasa universitet) och en byggnad med kommersiell service (Vaasa Energy Business Innovation Centre). Metviksparken kommer att utvecklas inom snar framtid, och ett av målen för översiktsplanen som är under arbete för området och Metviksparken, är att möjliggöra anordnande av olika evenemang i parken.

Avgränsningen av granskningsområdet samt de omgivande bostadssområdena. Avståndet mellan de punktstreckade cirklarna är ca 90 m.

Den södra delen av Metviksparken är fullt byggd miljö, där den viktigaste ekosystemservicen är de rekreationsmöjligheter som den erbjuder. Parkens jordmån består till största delen av fyllnadsjord från muddring, skapad av människan. Ett eventuellt evenemang i parken skulle förmodligen inte medgöra någon stor ekologisk störning för området, men den mjuka jordmänen skulle kunna slitas snabbt och innebära utmaningar när det gäller stora evenemang.

Flygbild av Metviksparken år 1972.

Landskap

Det lummiga landskapet i Metviksparken lämpar sig väl för anordnande av utomhusevenemang, särskilt festivaler där man tillbringar många timmar på evenemangsområdet och där det omgivande landskapet är en viktig faktor för att evenemanget lyckas. Området vetter mot sydost och har därmed en en vacker morgonsol, vilket tyvärr inte är det mest gynnsamma för evenemang som huvudsakligen äger rum på eftermiddagen och kvällen. Viken erbjuder vackra vattenvyer, även om vyerna inte är det för Vasa mest typiska havslandskapet. Parkens läge på den nordvästra sidan om Metviken skyddar området från de värsta vindarna från havet.

Metviksparkens öppna landskap, lekrområde samt servicestation.

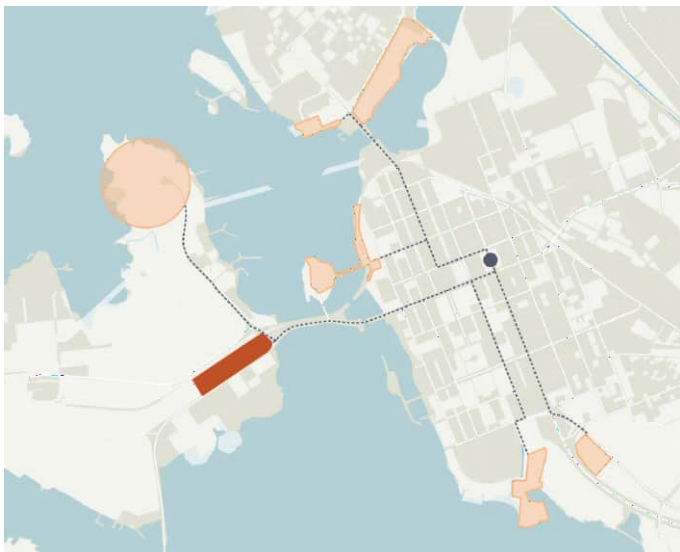

Foto: Fiia Kitinoja, 2023

Sammanfattning

- + Parken är under utveckling och det är möjligt att utveckla den med tanke på evenemang
- + Den stora parken erbjuder en vacker, vattennära och trivsamt miljö för evenemang
- + Inga begränsningar i avseende av annan planläggning eller användningsändamål
- Ligger nära bostadsområden
- Jordmånen består av mjuk gyttjelera och andelen hårda ytor är liten. Vid regnväder kan det innebära stora skador för grönytan
- Sydostlig riktning, den stämning som skapas av kvällssolen sommartid fattas och de för Vasa unika havsutsikterna saknas

3.3. Vasklots centrum

Områdets storlek: 5,35 ha

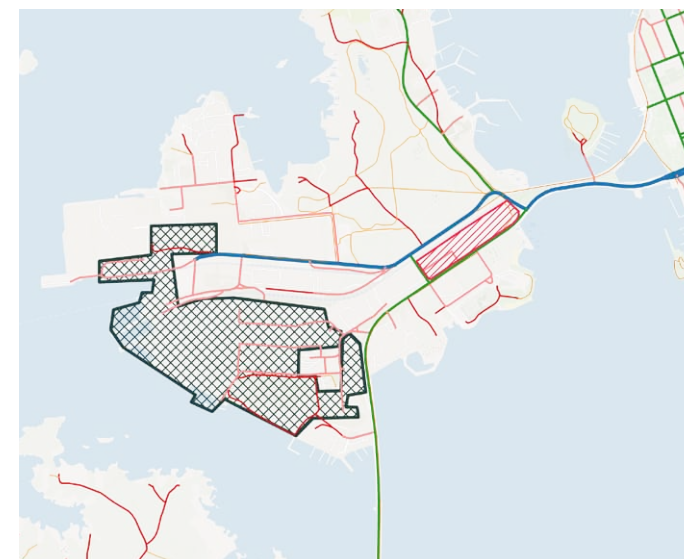
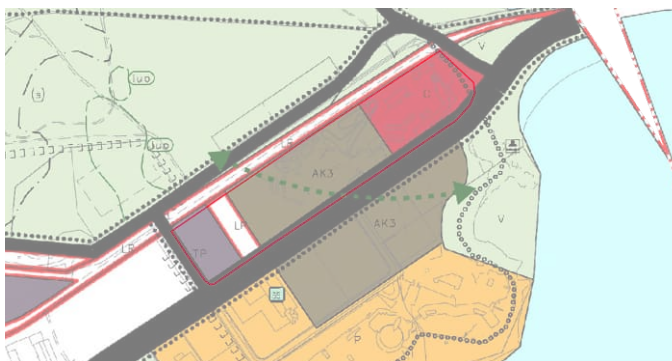
Avståndet från salutorget: ca 1,6 km

Möjlig användningstid: Tillfällig, fram till byggandet av stadsdelscentrumet.

På platsen för detta granskningsområde fanns den tidigare nöjesparken Wasalandia, vars byggnader har rivits färdigt för att ge plats för Vasklots framtida utveckling. Det är dock svårt att exakt förutse hur snart byggandet på området kommer att börja, och en för platsen lämplig och noggrant planerad tillfällig användning skulle kunna främja Vasas utvecklingsmål väl. Platsen ligger på gångavstånd från torget och det finns just inga bostadsområden eller andra enheter som påverkas av buller eller andra miljöstörningar runt omkring. Det finns ett campingområde i närheten, som arrangörerna skulle kunna använda för att erbjuda campingboende i det omedelbara närområdet av festivalen om de vill. Det finns också ett hotell på områdets södra del, men inga andra tjänster finns tillgängliga i det omedelbara närområdet.

Den västra och sydvästra delen av Vasklot består till stor del av industriområden med SEVESO-klassificering. De närmaste objekten ligger mindre än en kilometer från granskningsområdet, så man skulle behöva göra en mer utförlig utredning ur säkerhetssynpunkt för användningen av området, till exempel om det är möjligt att evakuera evenemangets besökare tillräckligt snabbt i händelse av en olycka.

Seveso-områden i Vasklot (ovan), delgeneralplanen för Vasklot (till vänster)

Det tömda landskapet i området erbjuder en enorm potential för olika evenemang och skulle ge evenemangssarrangörer en enastående möjlighet att skapa en unik miljö för sitt evenemang. Havslandskapet är ändå ett av Vasas trumfkort och även om havet inte ligger långt från området gör den omgivande växtligheten att man inte ser mycket av havet.

Foto: Fiia Kitinoja, 2023

Sammanfattning

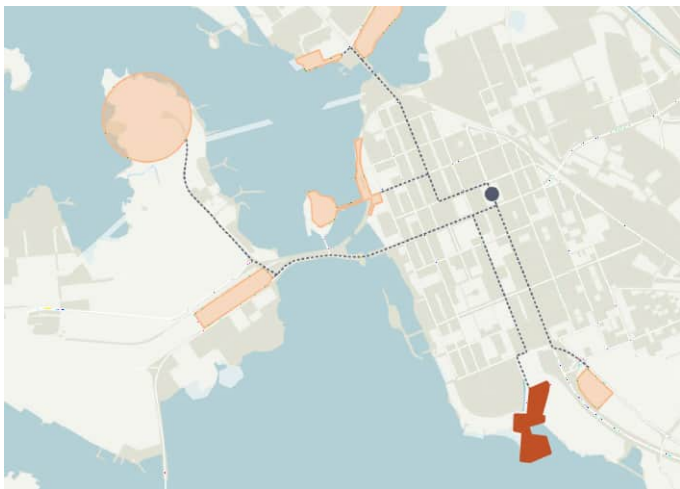
- + Mycket tillgängligt läge nära centrum
- + Det finns inga bostäder i närområdet
- + Ett s.k. oskrivet blad - en möjlighet för evenemangssarrangörer att bearbeta utrymmet så att det lämpar sig för just deras evenemang
- + En kombination av hårda ytor och växtlighet
- + Det oanvända utrymmet skulle tillfälligt komma i användning

- Begränsad användningstid tills området planläggs och byggandet av Vasklot stadsdelscentrum inleds
 - Ingen havsutsikt, Vasas särprägel saknas
 - Hamnen och industriell verksamhet i närheten
- Riskerna med Seveso-objekten kräver en mer utförlig utredning

Landskap

Granskningsområdet är för närvarande mycket enkelt och består till stor del av öppna grusjordar utan beläggning. Vid rivningen av området har växtlighet lämnats kvar där det har varit möjligt, och träden och buskarna på området hjälper till att skärma av utrymmet från omgivande bilvägar.

3.4. Sandvikens strand

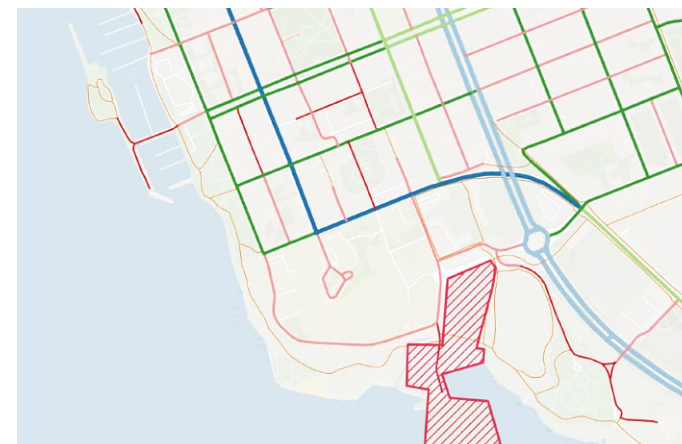
Områdets storlek: 5,56 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

Granskningsområdet består av områden med beteckningen VP, VU samt LP enligt den gällande detaljplanen, området används med andra ord huvudsakligen för rekreation, idrott och parkering. I den norra delen av området finns en bobollsstadion som man kommer att utveckla i framtiden. Läktaren på stadion och den öppna planen erbjuder befintliga bra förutsättningar för att ordna evenemang.

De närmaste bostadsområdena ligger cirka 500 meter norrut. I nordväst, på andra sidan vägen, ligger emellertid Vasa centralsjukhus, som kan vara mer känslig för omgivningsbuller än vad vanliga bostadsområden är. I delgeneralplanen för centrum anges också den framtida utvecklingen av granskningsområdets omgivning, vilket skulle göra det möjligt att utveckla en lämplig evenemangspark i området så att den lämpar sig för Vasa och placera det faktiska evenemanget längre bort från sjukhuset. Denna situation ligger dock väldigt långt bort i framtiden.

Planutkast för utfyllnadsarbeten, Emma Widd, 2023

Sammanfattning

- + Sandviksparken har en lång historia som evenemangsplats
- + En grön, parkliknande och trivsamt miljö
- + Utsikt över havet
- + Mycket hårda ytor
- + Möjlighet att använda bobollsstadion och dess infrastruktur till godo
- + Inga begränsningar för användningen för planläggningens del
- + Möjligheten att utöka det tillgängliga området i framtiden (utfyllning)

- Närheten till sjukhuset, man måste säkerställa att evenemangen inte förorsakar större olägenheter
- Begränsat vattenledningsnät och området är endast tillgängligt från en riktning - en ny bro från Sandvikens Villa skulle förbättra tillgängligheten till den konstgjorda ön för gång- och cykeltrafik

Landskap

Sandvikens granskningsområde ligger i likhet med många andra områden vid havsstranden och erbjuder därför en vacker utsikt över havet. Parken är till stor del placerad i utkanten av området vilket ger skydd från den övriga omgivningen, men de centrala delarna är öppna, och kan därmed lätt utnyttjas för evenemang.

De stora parkeringsområdena garanterar att det finns många möjliga platser för olika scener eller andra konstruktioner, vilket ger arrangörerna möjlighet att planera för att exempelvis minimera risken för bullerstörningar i omgivningen.

Foto: Fiia Kitinoja, 2023

Foto: Vasa stad

Möte med sjukhuset 27.6.2023

Eftersom området som har granskats är beläget i närheten av sjukhuset ordnades ett möte med Österbottens välfärdsområde för att höra deras preliminära åsikter och eventuella farhågor om Sandvikens område som evenemangsplats. Mötesdeltagarna var från välfärdsområdet och Vasa stads planläggning.

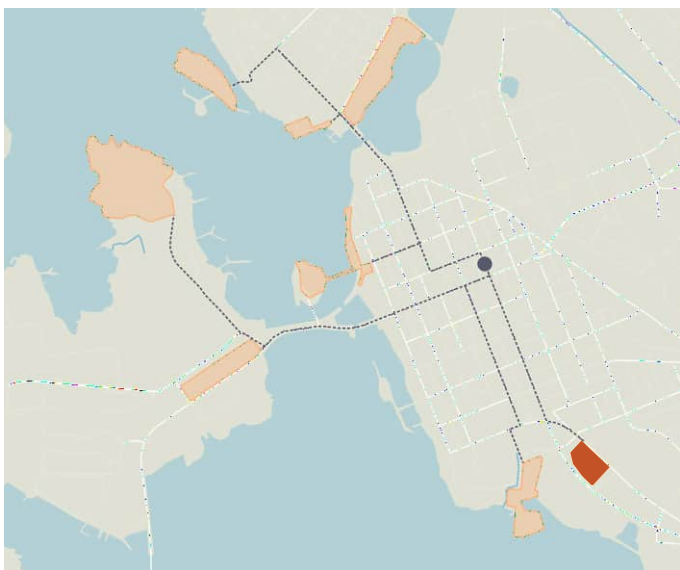
Österbottens välfärdsområde tog upp många farhågor och eventuella störningsfaktorer som skulle kunna påverka sjukhusets verksamhet och patientsäkerhet.

Buller var naturligtvis en av farhågorna och det skulle kräva en närmare granskning. Det är svårt att bedöma bullernivån och dess konsekvenser utan en mer utförlig utredning. Granskningsområdets närmaste byggnad är parkeringshallen i den sydöstra änden. Omedelbart bakom parkeringshallen ligger H-huset som har 8+ våningar. Där finns bland annat bäddavdelningar på våningarna 4-8, inklusive en psykiatrisk avdelning på våningarna 7 och 8. Från dessa våningar har man direkt utsikt över området och under mötet diskuterades att det inte är känt hur psykiatriska patienter påverkas av att se ett stort publikevenemang och att detta också borde beaktas som en potentiell negativ effekt.

Dessutom kan trafikkonsekvenserna som evenemanget medför komma att innebära utmaningar för sjukhusets verksamhet. Biltrafiken för evenemangsarrangörer, utrustning och den anländande publiken bör planeras noggrant så att den inte hindrar utryckningsfordon från att passera, och inte heller personal och klienter från att komma till sjukhuset. Förutom trafiken bör sjukhusets parkeringsplatser tryggas så att de endast används på ändamålsenligt sätt av personal och klienter.

Den sista punkten som nämndes gällde besökarna till själva evenemanget, deras vistelse och genomfart via sjukhuset. Med en sådan stor publikmassa i närheten är det lätt hänt att en del rör sig på sjukhusområdet och vid sjukhuset vill man inte att människorna ska använda deras faciliteter, korsa tomten eller annars vistas på området.

Sjukhuset har inte resurser att kontrollera att dessa farhågor inte blir verklighet i samband med ett stort evenemang i Sandviken utan övervakningen skulle antagligen vara på evenemangsarrangörens ansvar. För att ordna evenemang i Sandviken skulle det krävas att man gör upp exakta gränser i de nödvändiga planerna, som beskriver hur störningssituationerna ovan ska undvikas och hur arrangören avser att kontrollera dem. Evenemangen som ordnats på Sandvikens stadion har inte orsakat några störningar för sjukhuset men om evenemangen skulle flyttas närmare Sandvikens strand skulle man inledningsvis kunna ordna mindre evenemang, för att bättre kunna bedöma konsekvenserna av dem. Till exempel kunde man använda bobollsplanen för en mindre utomhuskonsert.

3.5. Sandvikens stadion

Områdets storlek: 3,82 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga kända begränsningar för att inleda eller sluta användningen

Sandvikens stadion, som under tiden för utarbetandet av utredningen har namnet Lemonsoft Stadion, är naturligtvis en fungerande miljö för evenemang eftersom den är utformad specifikt för evenemang. Den används främst som fotbollsstadion och där hålls regelbundet både matcher och träningar. Utrymmet lämpar sig emellertid väl för olika stora publikevenemang och stora konserter. Förutom planen har byggnaden gott om läktarutrymmen med sittplatser runt hela planen, en restaurang samt givetvis wc- och tvättutrymmen. Läktaren för stadion har över 6000 sittplatser, men när planen används för ståplatser på konserter är den maximala kapaciteten för utrymmet till och med 11 240.

Avgränsningen av granskningsområdet samt de omgivande bostadsområdena. Avståndet mellan de punktstreckade cirklarna är ca 90 m.

På stadion har man tidigare bl.a. ordnat följande konserter: Nightwish 17.06.2023 som hade ett rekordartat antal besökare på 11 000, samt Gyllene Tider 19.08.2023 som hade ca 8 800 besökare. Även Vaasa Festival hölls på stadion under evenemangets första tid, åren 2016 och 2017, innan det flyttade till sin nuvarande plats i Inre hamnen. Festivalen var då en dag lång och samlade 6 800 besökare år 2016 samt 5000 besökare år 2017, då evenemanget var K18. Sedan 2018 har festivalen varit ett evenemang som pågår i flera dagar.

Landskap

Stadion och dess omgivning är lämpliga för storevenemang som pågår en dag, men flerdagsfestivaler, där man vill att publiken ska vistas så mycket som möjligt från tidig eftermiddag till sent på natten, kräver andra förutsättningar på områdets omgivning för att kunna ordnas. Musikframträdanden är bara en del av festivalupplevelsen och man måste också beakta stämningen som skapas av den övriga miljön.

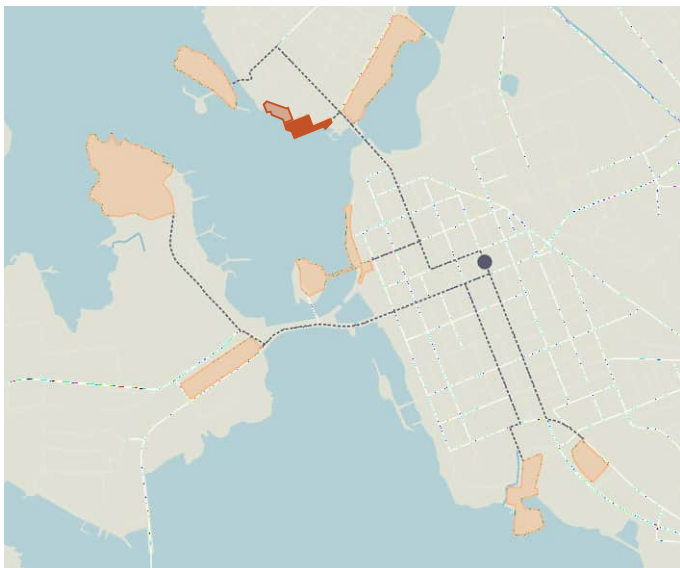

Även om en stor del av stadions utrymmen är utomhus är området ändå väldigt strukturellt och det finns endast begränsat med naturliga grönområden. Det kan vara svårt för en evenemangsarrangör att skapa en unik miljö som främjar trivseln och förbättrar festivalupplevelsen bland besökarna, vilket minskar möjligheterna för evenemanget att lyckas och begränsar en framtida tillväxt och intresse beträffande besökare. Liknande utrymmen har ändå använts för anordnande av dylika evenemang, så som OmaSP-stadion i Seinäjoki, där man ordnade Solar Sound Festival som pågick i två dagar under åren 2022 och 2023. Evenemanget besöktes under de två dagarna av sammanlagt 19 000 personer år 2022 och av 12 000 personer år 2023. Besökarantalet inkluderar även sidoevenemang.

Sammanfattning

- + En struktur och en infrastruktur som är utformad för evenemang och som tål slitage väl
- + En lämplig miljö för konserter eller evenemang som pågår en dag, men inte en tillräckligt mångsidig och trivsamt miljö för festivaler
- Visar inte de kännetecknande särdragen för Vasa för besökare som kommer längre ifrån.

3.6. Universitetsstranden

Områdets storlek: Hela området: 2,95 ha (enbart parkområdet 1,38 ha)

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

Universitetsstrandens granskningsområde är beläget norr om centrum i södra delen av Brändö. En stor del av det avgränsade området finns på stadens mark, vilket visas med orange- och rödfärgade områden på bilden till höger. De orangefärgade områdena är utyrda till utomstående. Resten av Universitetsstrandens område ägs av Vasa Havscampus Ab, som till två tredjedelar ägs av Vasa universitet och till en tredjedel av Vasa stad.

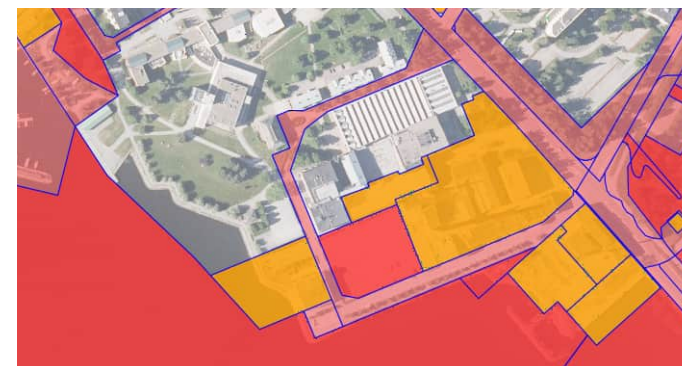
På området ligger Vasa universitets Brändö campus, som namnet antyder. Byggnaderna som omger parkerings- och grönområdena inrymmer undervisningslokaler för de olika studiehelheterna. Fokus för avgränsningen som granskar området har varit på det öppna området vid havet, men områdets byggnader, service och det öppna området mellan byggnaderna kan också användas vid

ordnandet av evenemang. I den nordvästra delen av det avgränsade området håller en ny restaurang och sommarterrass på att byggas, och den skulle gynnas av ett evenemang i området, liksom den också skulle gynna arrangören av evenemanget.

Bigday Summer Festival har redan ordnats två gånger vid Universitetsstranden och den har fungerat bra i området. Antalet besökare är dock mindre för denna festival än Vaasa Festival som särskilt har granskats i denna utredning. Maximikapaciteten för Universitetsstranden skulle klarna först när man har kartlagt hela det tillgängliga utrymmet.

Avgränsningen av granskningsområdet samt de omgivande bostadsområdena. Avståndet mellan de punktstreckade cirklarna är ca 90 m.

Landskap

När man ser till besökarupplevelsen är Universitetsstrandens miljö väldigt trivsamt. Den sydvästra riktningen erbjuder en trevlig upplevelse med eftermiddags- och kvällssol vid rätt tid sett ur perspektivet för evenemang. Öppenheten mot havet ger ett vackert och för Vasa kännetecknande landskap för festivalbesökarna och bidrar till att skapa en unik upplevelse av evenemanget. Området har fått beröm för dess miljö av besökarna till det evenemang som har ordnats där.

De omfattande parkeringsområdena erbjuder en välbehövlig hård yta för att bära upp och parkera olika konstruktioner och tung materiel, men det finns också gott om parkliknande grönområden för att säkerställa ett nödvändigt och trivsamt utrymme för besökare att umgås tillsammans och ta igen sig.

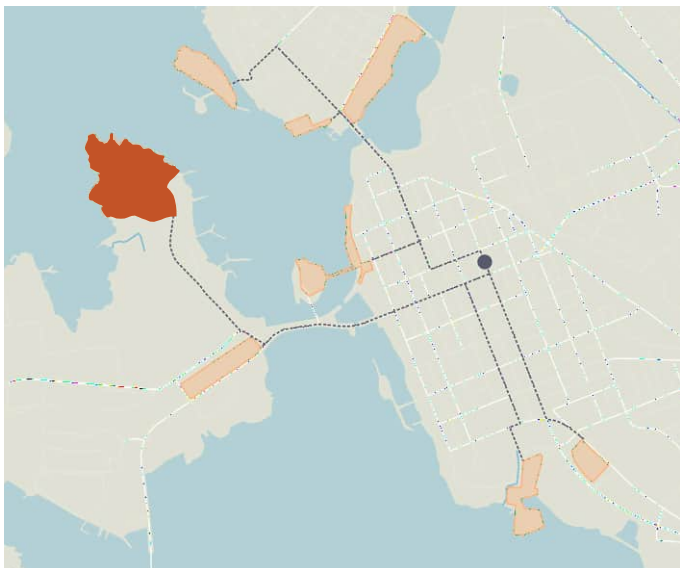

Flygbild: Pohjoismainen ilmakuvakeskus, 2016, foto: Fiia Kitinoja, 2023

Sammanfattning

- + Landskapet öppnar sig västerut, det för Vasa kännetecknande havslandskapet
- + En industriell miljö som lämpar sig för kulturevenemang
- + Kombination av hårda ytor och växtlighet
- + Fungerar bra som plats för mindre evenemang
- + Inga bostadshus eller andra bullerkänsliga objekt i omedelbar närhet

- Områdets storlek är litet jämfört med andra områden, möjligen för litet även om man räknar med parkområdet
- Beroende av markägarnas tillstånd för parkområdet samt fastighetsägarnas tillstånd för Domus Bothnica

3.7. Vasklots udde

Områdets storlek: 19,75 ha

Avståndet från salutorget: ca 2,7 km

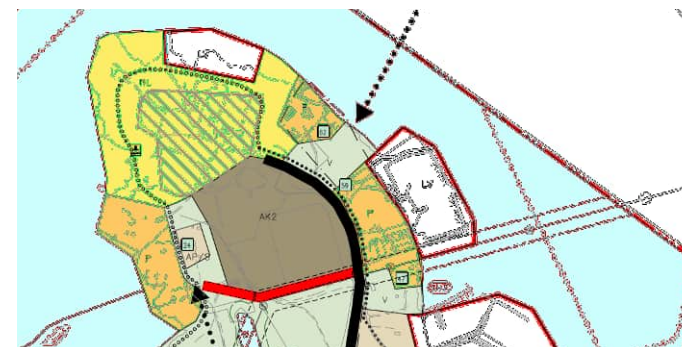
Möjlig användningstid: Beroende av det avgränsade området för evenemanget, inga tidsbegränsningar ur stadsplaneringens synvinkel på området som är planerat för camping/rekreation eller för boende tills området byggs.

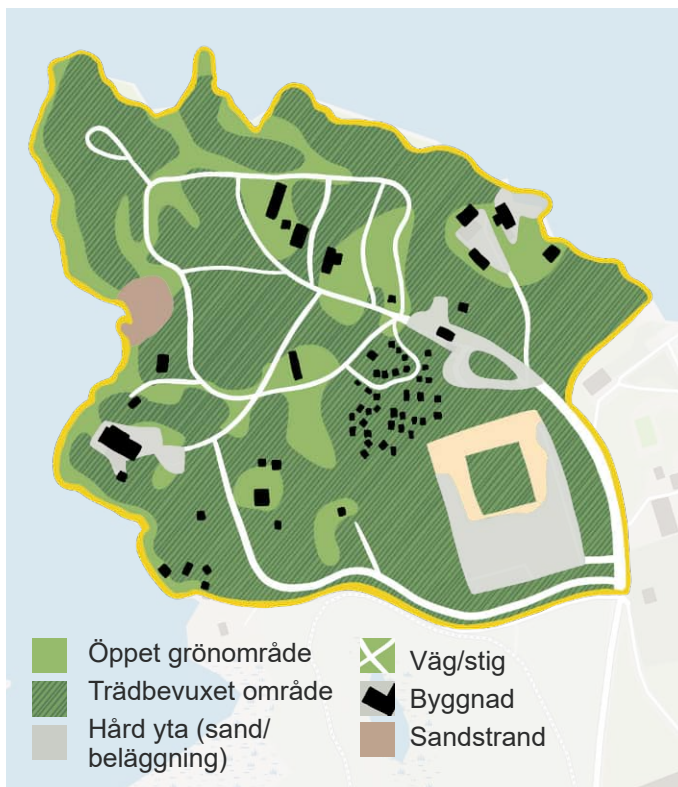
Den norra delen av Vasklots udde har länge varit ett rekreationsområde och Top Camping, vars framtid länge var ovisst, är fortfarande verksam i området. Delgeneralplanen för Vasklot som nyligen färdigställdes anger dock fortfarande att området används som campingområde, och om ifrågavarande verksamhet upphör, måste området användas för rekreationsändamål. Hyresavtalet för campingområdet har förlängts med 10 år, samt en eventuell förlängning till år 2037.

Avgränsningen av granskningsområdet samt de omgivande bostadsområdena. Avståndet mellan de punktstreckade cirklarna är ca 90 m.

Den rektangulära tomten i den södra delen av det avgränsade området användes tidigare som plats för Hotell Fenno, som revs år 2019. Ifrågavarande tomt, liksom den omgivande skogsdungen, har reserverats som bostadsområde i delgeneralplanen, men man har ännu ingen information om planläggningens tidtabell.

Landskap

Campingområdet och dess omgivning är en vacker, naturnära och mycket trivsamt miljö för rekreation och ett evenemang där skulle ur miljöaspekt säkerligen skapa en trevlig upplevelse för besökarna. Det faktum att den i hög grad är naturnära innebär samtidigt också utmaningar för ordnandet av evenemang. Det finns en del öppna utrymmen på området men största delen av ytmaterialen är mjuk gräsmark och arrangörerna måste därför se till att evenemanget inte skadar grönområdena för mycket.

Området för det tidigare Hotell Fenno är ett öppet och slitstarkt utrymme, som säkert skulle fungera bra som plats även för en större utomhuskonsert, men så som det framgår av delgeneralplanen kommer byggnader att uppföras i dess ställe i framtiden.

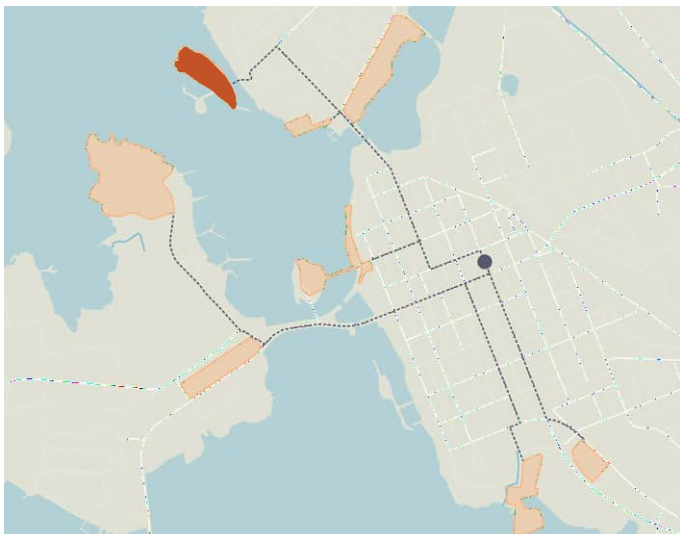
Snedflygbild: Vasa stad, foto: Fiia Kitinoja, 2023

Sammanfattning

- + Vacker parkliknande omgivning
- + Havsutsikt som öppnar sig i flera riktningar
- + Ett stort område, med möjlighet att välja en lämplig avgränsning
- + Synergifördelar kan skapas genom att ha campingområdet och evenemangsområdet bredvid varandra/förena dem - festivalbesökarna har möjlighet till inkvartering i omedelbar närhet av evenemanget och/eller campingområdets gäster har möjlighet att delta i evenemanget.
- + En avlägsen, men tillgänglig plats.
- + Utvecklandet av en vattenbuss skulle förbättra tillgängligheten till området och skulle kunna utgöra en del av en unik festivalupplevelse.

- Möjligen en begränsad användningstid, camping fungerar tills vidare på området och det är meningen att planlägga bostadshus på området för det tidigare Hotell Fenno
- Påverkan på andra campare och resenärer samt eventuella utmaningar med samordningen av aktiviteterna

3.8. Smulterö

Områdets storlek: 5,47 ha

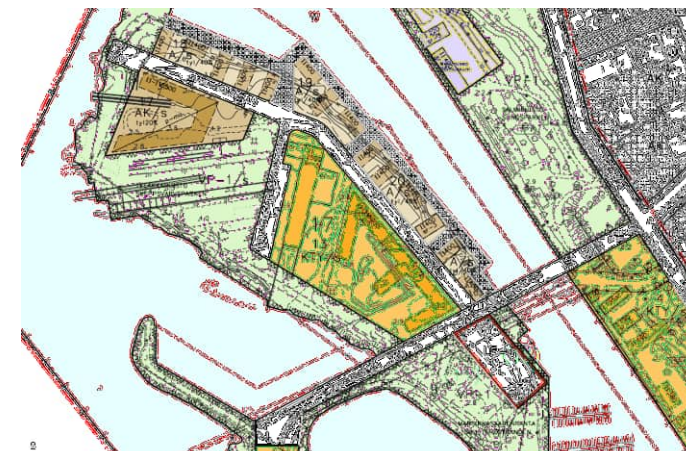
Avståndet från salutorget: ca 2,3 km

Möjlig användningstid: Möjligheten att använda området kan övervägas först efter att den anhängiga detaljplanen är färdig.

För närvarande är den gällande detaljplanen för Smulterö från år 1970, enligt vilken den norra delen av ön har planlagts för industri användning. Ön användes för varvsverksamhet fram till 1982, varefter området har använts för lagring och tillfällig användning. För Smulterös område och dess näromgivning utarbetas för närvarande en ny detaljplan (ak1000), vars senaste planutkast syns till höger. För industriområdet planeras bostadshus och verksamhetslokaler, samt ett rekreationsområde. Från Smulterö går det en enskild bro till stranden vid Brändö sund, vilket gör det lätt att ta sig till ön för rekreationsändamål, men under ett större evenemang skulle den knappast möjliggöra en tillräckligt snabb evakuering. För att ordna ett evenemang skulle det därför krävas en bro till, men den skulle kunna vara en tillfällig konstruktion, till exempel en pontonbro.

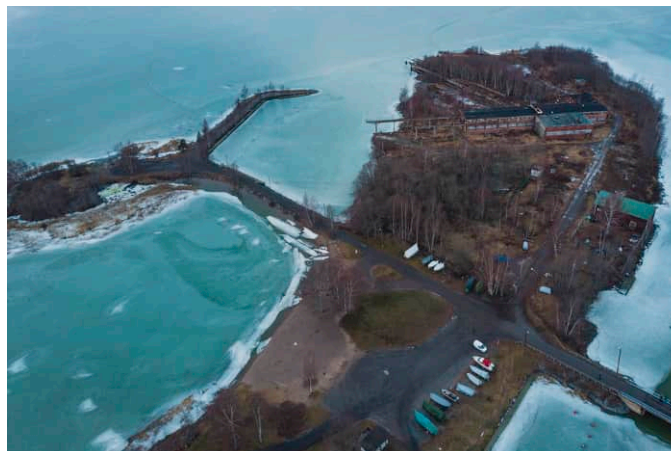
Planutkast för Smulterö (Schulte-Tigges, 2023b)

Landskap

Den södra delen av Smulterö har länge använts för rekreationsändamål och den erbjuder en trevlig grön omgivning och ett vackert havslandskap för sina besökare. På den södra sidan finns också ett ganska stort parkeringsområde med en asfaltyta som är mycket hållbar med tanke på eventuella tillfälliga konstruktioner. På den norra delen av ön är öns industriella historia fortfarande synlig, vilket skulle ge en fantastisk möjlighet att dra nytta av temat och skapa en unik festivalomgivning. Förutom varvsbyggnaden finns det fortfarande andra industriella konstruktioner på området. Den norra delen av området skulle kräva en städning innan det kan användas för evenemang.

Sammanfattning

- + Ön är värdefull för Vasaborna
 - + Havsutsikt och en trivsamt miljö
 - + De industriella konstruktionerna som finns kvar skapar en särpräglad och oförglömlig omgivning som det skulle vara möjligt att utveckla till ett unikt evenemangsområde.
 - + Inga bullerkänsliga objekt i närmiljön (för tillfället)
 - + Utvecklingen av en vattenbuss skulle förbättra områdets tillgänglighet och skulle kunna utgöra en del av en unik festivalupplevelse.
- Anhängig detaljplan, framtiden fortfarande osvis.
 - Det är också meningen att bygga boende på ön.
 - En bro räcker inte för publiksäkerheten, det skulle krävas att en bro till byggs och att tillgängligheten förbättras.

Snedflygbild: Vasa stad, foto: Ark-byroo, 2022

4. Slutsatser

Foto: Mikael Martikainen, 2016

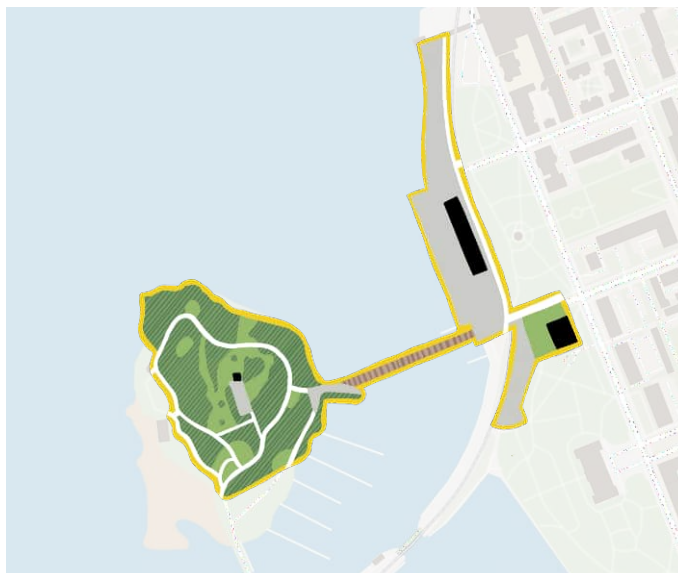
Möjliggörande av en mängd olika publikevenemang är viktigt för ett mångsidigt, attraktivt och välmående stadsliv. Det är bra om det finns flera möjliga områden för att ordna evenemang och det är bra om de finns i olika delar av staden, eftersom det skapar förutsättningar för att få så många olika evenemang som möjligt till Vasa, i olika delar av staden. För stora, s.k. märkesevenemang måste det dock finnas ett tillräckligt stort och fungerande område som klarar av att axla belastningen som uppstår av en stor publikmängd. En vacker och naturnära miljö bidrar också till trivseln på evenemanget och därmed till att locka besökare. Det finns för närvarande inget färdigt område av det här slaget i Vasa, men med hjälp av planering skulle det kunna vara möjligt att ha ett sådant i framtiden.

I utredningen framkom inget särskilt alternativ som skulle vara perfekt, utan alla områden har både positiva och negativa egenskaper. Möjligheten att använda områdena beror till stor del på själva evenemangets egenskaper, samt vilka krav och effekter det har.

Inre hamnens område med dess befintliga avgränsning, Metviksparken, Vasklots centrum, Sandvikens stadion och Universitetsstranden fungerar redan ganska bra i nuläget och kräver inte nödvändigtvis särskilt mycket utvecklande. Sandvikens strand skulle också kunna fungera bra som den är, men närheten till sjukhuset kräver ytterligare granskning av eventuella effekter före man ordnar evenemang. Vasklots udde och Smulterö kräver ett tydligt beslut om man vill utveckla någon av dem som ett evenemangsområde, eftersom annan markanvändning är tänkt för dem. En mer omfattande avgränsning av Universitetsområdet kräver också att man kommer överens. Utvecklingen av Sandvikens strand skulle kunna ge en mycket bättre ram för framtida evenemang, till exempel i och med en ny bobollstadion eller utvidgning av utfyllnadsöar.

Om Vasa hade ett lämpligt område som vore väl utformat och lämpligt för stora evenemang, skulle Vasa ha bättre förutsättningar att locka stora evenemang till staden och därmed få fler besökare, intäkter och synlighet. Planeringen av stora evenemang börjar långt i förväg, ofta minst ett år i förväg före ordnandet av evenemang, och således bör man vara tidigt ut i planeringen av evenemangsområden och tänka långsiktigt. Vasklots udde är det enda område som presenteras som skulle kunna bli ett riktigt stort evenemangsområde, ett motsvarande område till Skrivarholmen i Björneborg till exempel. Smulterö har också potential att utvecklas till ett unikt evenemangsområde, även om det är ett mindre område. Liksom det också finns gott om utrymme och möjligheter vid Sandvikens strand. Det är ett rätt så krävande alternativ att förena Inre hamnen med Sandö med en gångbro, men skulle kunna lyckas med god planering. Dessutom skulle utvecklandet av förbindelserna med vattenbuss i Vasa kunna skapa nya möjligheter, till exempel genom att kombinera inkvartering på campingområdet med Smulterö som evenemangsplats.

4.1. Sammanfattning - Sida 1

Inre hamnen & Sandö

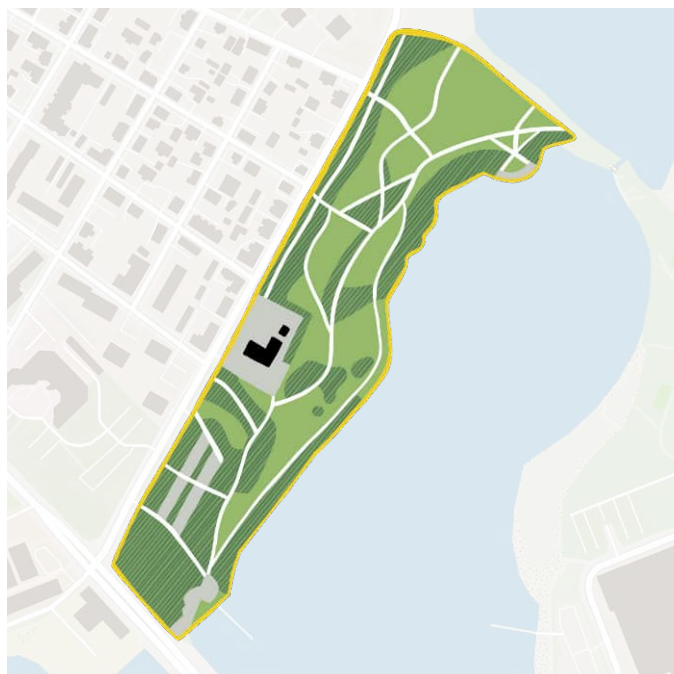
Områdets storlek: 4,83 ha

Avståndet från salutorget: ca 1 km

Möjlig användningstid: Efter att gångbron mellan Inre hamnen och Sandö blivit färdig

- + Sandö har en lång historia som en populär evenemangsplats i Vasa
- + Inre hamnen bjuder på en fantastisk miljö där det i stor utsträckning finns hårda ytor
- + Havsutsikt och kvällssol
- + På området finns service som fungerar bra ihop med evenemang

- Under festivalerna är området inte öppet för alla, vilket innebär att festivalerna begränsar användningen av ett centralt offentligt område
- En historisk och känslig miljö, särskilt i parkområdena finns många gamla träd som kan skadas
- Kräver att en ny bro byggs

Metviksparken

Områdets storlek: 9,16 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

- + Parken är under utveckling och det är möjligt att utveckla den med tanke på evenemang
- + Den stora parken erbjuder en vacker, vattennära och trivsamt miljö för evenemang
- + Inga begränsningar i avseende av annan planläggning eller användningsändamål

- Ligger nära bostadsområden
- Jordmånen består av mjuk gyttjelera och andelen hårda ytor är liten. Vid regnväder kan det innebära stora skador för grönytan
- Sydostlig riktning, den stämning som skapas av kvällssolen sommartid fattas och de för Vasa unika havsutsikterna saknas

Vasklots centrum

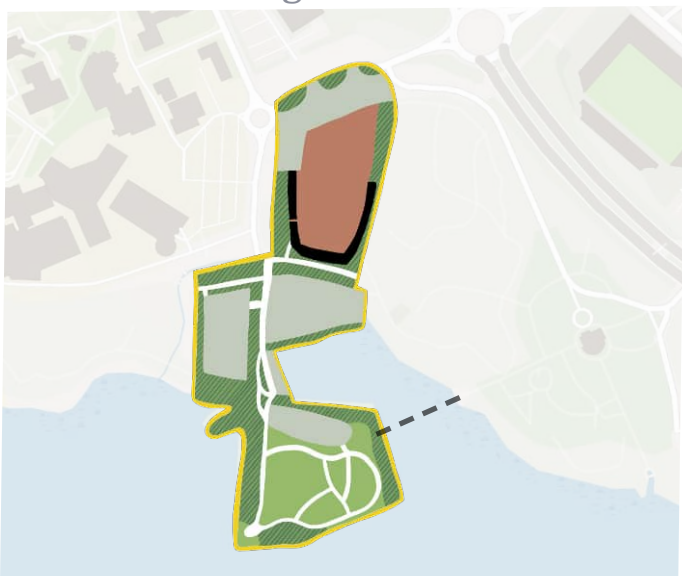
Områdets storlek: 5,35 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,6 km

Möjlig användningstid: Tillfällig, fram till byggandet av stadsdelscentrumet.

- + Mycket tillgängligt läge nära centrum
- + Det finns inga bostäder i närområdet
- + Ett s.k. oskrivet blad - en möjlighet för evenemangsarrangörer att bearbeta utrymmet så att det lämpar sig för just deras evenemang
- + En kombination av hårda ytor och växtlighet
- + Det oanvända utrymmet skulle tillfälligt komma i användning

- Begränsad användningstid tills området planläggs och byggandet av Vasklot stadsdelscentrum inleds
- Ingen havsutsikt, Vasas särprägel saknas
- Hamnen och industriell verksamhet i närheten
- Riskerna med Seveso-objekten kräver en mer utförlig utredning

Sandvikens strand

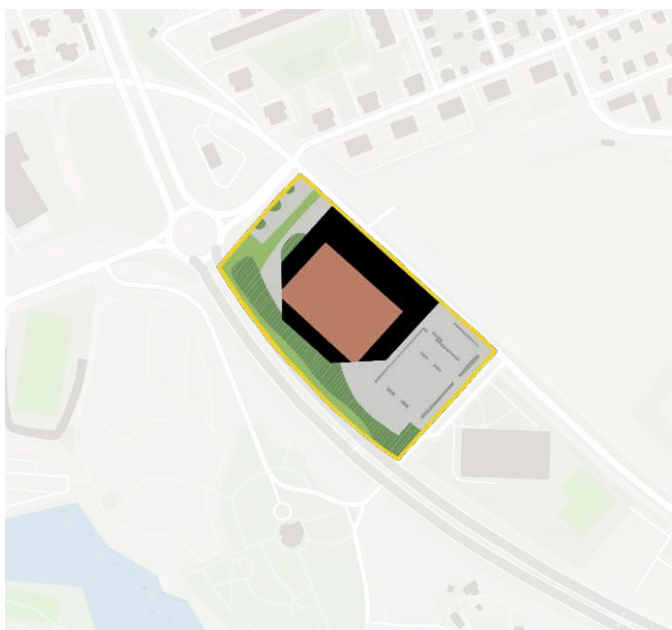
Områdets storlek: 5,56 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

- + Sandviksparken har en lång historia som evenemangsplats
- + En grön, parkliknande och trivsamt miljö
- + Utsikt över havet
- + Mycket hårda ytor
- + Möjlighet att använda bobollsstadion och dess infrastruktur till godo
- + Inga begränsningar för användningen för planläggningens del
- + Möjligheten att utöka det tillgängliga området i framtiden (utfyllning)

- Närheten till sjukhuset, man måste säkerställa att evenemangen inte förorsakar större olägenheter
- Begränsat vattenledningsnät och området är endast tillgängligt från en riktning - en ny bro från Sandvikens Villa skulle förbättra tillgängligheten till den konstgjorda ön för gång- och cykeltrafik

Sandvikens stadion

Områdets storlek: 3,82 ha

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga kända begränsningar för att inleda eller sluta användningen

- + En struktur och en infrastruktur som är utformad för evenemang och som tål slitage väl
- + En lämplig miljö för konserter eller evenemang som pågår en dag, men inte en tillräckligt mångsidig och trivsamt miljö för festivaler
- Visar inte de kännetecknande särdragen för Vasa för besökare som kommer längre ifrån.

Universitetsstranden

Områdets storlek: Hela området: 2,95 ha (enbart parkområdet 1,38 ha)

Avståndet från salutorget: ca 1,5 km

Möjlig användningstid: Inga begränsningar

- + Landskapet öppnar sig västerut, det för Vasa kännetecknande havslandskapet
- + En industriell miljö som lämpar sig för kulturevenemang
- + Kombination av hårda ytor och växtlighet
- + Fungerar bra som plats för mindre evenemang
- + Inga bostadshus eller andra bullerkänsliga objekt i omedelbar närhet

- Områdets storlek är litet jämfört med andra områden, möjligen för litet även om man räknar med parkområdet
- Beroende av markägarnas tillstånd för parkområdet samt fastighetsägarnas tillstånd för Domus Bothnica

Vasklots udde

Områdets storlek: 19,75 ha

Avståndet från salutorget: ca 2,7 km

Möjlig användningstid: Beroende av det avgränsade området för evenemanget, inga tidsbegränsningar ur stadsplaneringens synvinkel på området som är planerat för camping/rekreation eller för boende tills området byggs.

- + Vacker parkliknande omgivning
- + Havsutsikt som öppnar sig i flera riktningar
- + Ett stort område, med möjlighet att välja en lämplig avgränsning
- + Synergifördelar kan skapas genom att ha campingområdet och evenemangsområdet bredvid varandra/förena dem - festivalbesökarna har möjlighet till inkvartering i omedelbar närhet av evenemanget och/eller campingområdets gäster har möjlighet att delta i evenemanget.
- + En avlägsen, men tillgänglig plats.
- + Utvecklandet av en vattenbuss skulle förbättra tillgängligheten till området och skulle kunna utgöra en del av en unik festivalupplevelse.

- Möjligen en begränsad användningstid, campingen fungerar tills vidare på området och det är meningen att planlägga bostadshus på området för det tidigare Hotell Fenno
- Påverkan på andra campare och resenärer samt eventuella utmaningar med samordningen av aktiviteterna

Smulterö

Områdets storlek: 5,47 ha

Avståndet från salutorget: ca 2,3 km

Möjlig användningstid: Möjligheten att använda området kan övervägas först efter att den anhängiga detaljplanen är färdig.

- + Ön är värdefull för Vasaborna
- + Havsutsikt och en trivsamt miljö
- + De industriella konstruktionerna som finns kvar skapar en särpräglad och oförglömlig omgivning som det skulle vara möjligt att utveckla till ett unikt evenemangsområde.
- + Inga bullerkänsliga objekt i närmiljön (för tillfället)
- + Utvecklingen av en vattenbuss skulle förbättra områdets tillgänglighet och skulle kunna utgöra en del av en unik festivalupplevelse.

- Anhängig detaljplan, framtiden fortfarande osvis.
- Det är också meningen att bygga boende på ön.
- En bro räcker inte för publiksäkerheten, det skulle krävas att en bro till byggs och att tillgängligheten förbättras.

Källförteckning

Cibulka, N. (2015) Yhdistyksen markkinointiviestintäsuunnitelman rakentaminen - Case: Hippiknik ry. Opinnäytetyö. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Available at: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/90322/Cibulka_Nina.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Dee, C. (2001) Form and Fabric in Landscape Architecture: A Visual Introduction. Taylor & Francis.

Dobson, M. (1995) Tree root systems. Arboriculture, Research and 'Information note. Arboricultural Advisory and Information Service. Surrey, UK.

Getz, D. (2007) Event Studies. 1st edn. London: Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9780080547152>.

Hahtola, H. and Äijälä, J.-P. (2015) 'Tapahtumien Oulu - Tapahtumien vaikuttavuus ja tapahtumiin liittyvä yritystoiminta Oulussa'. Oulun kaupunki.

Helsingin kaupunki (2002) 'Yleisötapahtumien ympäristöehdot'. Rakennusvirasto.

Juujärvi, T. (2023) 'Historiallinen päätös vuosien väännön jälkeen: Wasalandian vanhat rakennukset puretaan ja leirintäalueen jatko selvisi – Puuharyhmä syyttää ilkkivaltaa', Ilkka-Pohjalainen, 16 January. Available at: <https://www.ilkkapohjalainen.fi/uutiset/historiallinen-paatös-vuosien-väännön-jälkeen-wasalandian-vanhat-rakennukset-puretaan> (Accessed: 9 February 2024).

Kiinteistötoimi (2020) Toimintakertomus 2019. Vaasa: Vaasan kaupunki. Available at: <https://www.vaasa.fi/uploads/2020/04/cb5ae022-kiito-toimintakertomus-2019.pdf>.

Krohn, L. (2022) 'Vaasan käänneet festivaalikaupunkina', Vaasa-lehti. Available at: <https://www.vaasalehti.fi/paakirjoitus/vaasan-k%C3%A4%C3%A4nteet-festivaalikaupunkina> (Accessed: 9 January 2024).

Krohn, L. (2023) Elektronisen musiikin kansainvälinen supertähti Vaasaan – Bigday Summer Festival järjestetään kampusrannassa kesällä, Vaasa-lehti. Available at: <https://www.vaasalehti.fi/uutiset/elektronisen-musiikin-kansainv%C3%A4linen-supert%C3%A4hti-vaasaan-bigday-summer-festival-j%C3%A4rjestet%C3%A4%C3%A4n-kampusrannassa-kes%C3%A4ll%C3%A4> (Accessed: 10 January 2024).

Kumpula, T., & Kurikka-Oja, J. (2015). Vaasan keskustan osayleiskaavan meluselvitys (Vaasan Keskustan Osayleiskaava 2040). Sito.

Mäki, J. and Keski-Lusa, N. (2022) Ympäristömelun mittausraportti - Vaasa Festival 4.-6.8.2022. Vaasa.

Nordic Live (2023) TIEDOTE: Vaasa Festival keräsi 21 000 kävijää sisäsatamaan kolmen päivän aikana, ePressi. Available at: <https://www.epressi.com/tiedotteet/musiikki-ja-viihde/tiedote-vaasa-festival-kerasi-21-000-kavijaa-sisatamaan-kolmen-paivan-aikana.html> (Accessed: 10 January 2024).

Parikka, S. (2018) Gone With the Flow - Maisema-arkkitehtina festivaalituotannossa. Diplomityö. Aalto-yliopisto.

Pakarinen, M. (2021) Hietasaari - Kulttuuriympäristöselvitys ja maisema-analyysi. Vaasan kaupungin kaavoitus.

Poliisi (2023) Yleisöttilaisuudet. Available at: <https://poliisi.fi/yleisotilaisuudet> (Accessed: 23 September 2023).

Schulte-Tiggens, O. (2023) 'Mansikkasaaren kehittäminen'. Vaasan kaupunki, kaavoitus, 2 June. Available at: <https://www.vaasa.fi/uploads/2023/06/1ea29e76-liite-6-mansikkasaaren-kilpailutus-visioesitys.pdf>.

Sito (2015) Vaasan teollisuusraide - Jatkoselvitys. Vaasanseudun kehitys Oy.

STT (2007) Rockperry keräsi ennätyselliset 31 000 kävijää, Kaleva. Available at: <https://www.kaleva.fi/rockperry-kerasi-ennatyselliset-31-000-kavijaa/2289317> (Accessed: 10 January 2024).

Tervo, T. (2019) 'Tietoja Vaasan kaupunkikonsernista'. Vaasan kaupunki, konsernihallinto. Available at: <https://www.vaasa.fi/uploads/2021/02/19d7bd47-tietoja-vaasan-kaupunkikonsernista-2019-esite.pdf>.

Vaasa Festival (2023) TIEDOTE: Samu Haber ja Lauri Tähkä Vaasa Festivaliin - päiväkohtainen ohjelma julki, ePressi. Available at: <https://www.epressi.com/tiedotteet/musiikki-ja-viihde/tiedote-samu-haber-ja-lauri-tahka-vaasa-festivaliin-paivakohtainen-ohjelma-julki.html> (Accessed: 10 January 2024).

Vaasan kaupunki (2023) Luvat ja ilmoitukset, Ohjeita tapahtumien järjestäjille. Available at: <https://www.vaasa.fi/tapahtuu-vaasan-seudulla/ohjeita-tapahtuman-jarjestajille/luvat-ja-ilmoitukset/> (Accessed: 18 September 2023).

Vaasan yliopisto (2019) 'Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019'. Available at: https://www.uwasa.fi/sites/default/files/midgard/links/toimintakertomus_2019.

Ympäristöministeriö (1993) Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista 993/1992.